

bb 79. időjárásjelentés

gk-lm hk

1962. december 14.

a meteorológiai intézet jelenti december 14-én 19 órakor:

a szél lassan mérséklődik

várható időjárás szombat estig:

felhőátvonulások, néhány helyen átfutó esővel vagy hószállingózással. Lassan mérséklődő északnyugati, északi szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 0 - plusz 4 fok között./mti/

--

bb 80. ünnepi hangverseny diósgyőri Kodály Zoltán 80. születésnapja alkalmából

vid fm/tné-lm fm

1962. december 14.

Kodály Zoltán 80. születésnapja alkalmából pénteken este ünnepi hangversenyt rendeztek a diósgyőri Bartók Béla Művelődési Otthonban. Szűcs Loránd tanár méltatta a mester munkásságát, majd a diósgyőri vasas művészegyüttes vegyeskara és a vasgyári szimfonikus zenekar Kodály műveket adott elő. Közreműködtek a diósgyőri vasgyári Erkel Ferenc zeneiskola művésztanárai is./mti/

--

19.40/n

-52-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. utca 6-7. Telefon: 189-490, 269-000

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1962. december 15.

bb 1. randevuztunk az „ikrek ivadékaival” - évente tízenegyszer találkozunk a föld meteorfelhőkkel

it/z/gg-lm vg

1962. december 15.

öt napig uszott a föld a geminidák ikrek ivadékaival nevezett meteorrajban és szombatra hagyta maga mögött a „meteortengert”,

- a nem magános meteorokkal, hanem ilyen rajokkal való találkozások - mondotta ezzel kapcsolatban dr. Kulín György, az uránia bemutató csillagvizsgáló igazgatója - rendszeresen visszatérő, gyakori eseményei földünk életének. Ezek a rajok ugyanis éppen olyan pontosan megszabott pályán keringenek a nap körül, mint a bolygók, még pedig egy-egy régebben elpusztult üstökös pályáján, hiszen létüket is ennek a pusztulásnak köszönhetik. az üstökös ugyanis különböző anyagok jegébe ágyazódott szilárd testek tömege. „kötványaguk”, a jég azonban az űrben - főleg a nap sugárzásának hatására - előbb-utóbb megolvad, az üstökös darabokra szakad, s akkor már csak ezek az apró kis részecskék száguldanak tovább a volt üstökös pályáján, olykor másodpercenként 40-42 kilométeres sebességgel is.

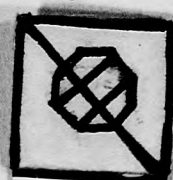
- ilyen égi kataklizma zajlott le a múlt század közepén szinte a csillagászok szemeláttára. az addig rendszeresen visszatérő Biela-üstökös ugyanis 1846 januárjában két önálló, egymástól körülbelül 250.000 kilométernyire keringő darabban jelent meg, 1866-ban pedig már helyettük is csupán hatalmas mennyiségű hullócsillag érkezett. kialakult az új meteorraj, az andromedák raja, amely egykori őse, a Biela helyett azóta is rendszeresen eljön „randevuzni”, a földdel.

- az ilyen széthullott darabkák egy ideig egy csomóban keringenek, majd a környező égitestek zavaró hatására lassan szétszóródnak, úgyhogy végülis egy önmagában záródó, megszaktatlan abroncsá nyulnak szét, amely a további folyamatos fellazulás következtében állandóan szélesedik is. a geminidák raja például még aránylag fiatal. földünk öt nap alatt halott át rajta, abroncsának szélessége nem egészen 13 millió kilométer. a sokkal idősebb augusztusi meteorraj, - a perseidák - viszont már csaknem 78 millió kilométer széles „onszágutttá”, taposta az egykori üstökös-ős pályáját.

/folyt. köv./
20.00/n

-1-

Handwritten mark

bb 1. /randevuztunk...folyt./-lm

- mindenestre akármilyen ponton keresztezi is a föld keringése közben ezeknek a rajoknak a pályáját, mindenütt bőségesen találkozik meteorokkal, s akkor a légkörébe jutó meteorok mint hulló csillagok izzanak fel az égbolton. köztük olykor megjelenik egy-egy tűzgömb - bolida - is, amelyen legutóbb december 2-án, a holdnál is fényesebben száguldott át az égbolton éppen hazánk felett. a meteorok óriásai ezek: legalább ökölnyiek a sokmilliárdnyi parány között, de míg a porszemnyi meteoroknak naponta több ezer tonnája permetez hamuvá égve a földre, a tűzgömbök megjelenése mindig szenzációszámba megy.

a főb évente 11 meteorrajjal találkozik össze törvénytörően; nagyjából mindig ugyanazokon a naptári napokon. közülök a laikusok általában csak az augusztusi randevu-partnert ismerik és nem is sejtik, hogy máskor is gyönyörködhetnek nasonló égi praadében. pedig a rajoknak több mint a felével - a 11 közül hattal - éppen az év utolsó három hónapjában kerül érintkezésbe a föld. csak hogy akkor hiába villanak fel a hullócsillagok, fényük a borult éjszakákon nem jut le az emberhez, aki ilyenkor egyébként is már sokkal ritkábban keresi a természet romantikáját a szabadban./mt1/

..-

bb 2. miért nem lehet magyarországon hosszú távra szóló időjárás-prognózist készíteni? - a 36 órás előrejelzések 85, a nem nyilvános kéthetes prognózisok 73 százaléka válik be

i cs/gk-lm ká

1962. december 15.

több mint 180 esztendeje jegyzik magyarországon a meteorológiai eseményeket, és 1887-ben adták ki az első prognózist. a rendszeres előrejelző szolgálat azonban csak 70 éves. az időjárás frontok helyzetéről, változásairól rajzolt első térképek a huszas évek elejéről maradtak ránk, tehát a korszerű eszközökkel felszerelt meteorológiai apparátus még egészen fiatal.

dr. berkes zoltán, az országos meteorológiai intézet távprognózis osztályának vezetője a magyar távirati iroda munkatársának tájékoztatást adott a prognosztika fejlődéséről, a hosszabb időre szóló időjárás előrejelzések sajátos nehézségeiről. elmondotta többek között, hogy a rádiószonda-megfigyelések révén a negyvenes években ugrásszerű fejlődésnek indult nálunk is a prognosztika.

/folyt. köv./

20.08/n

-2-

MB

bb 2. /miért nem lehet...1.folyt./-lm

jelentleg kereken 1100 meteorológiai megfigyelőállomásunk működik. általában naponta egyszer, a fontosabb helyekről többször érkező helyi adatok, valamint az északi félgömb időjárás frontjairól a moszkvai és a majnafrankfurti központból géptávíron közvetített térképek alapján a meteorológiai intézet illetékes osztályai 36 órás prognózist készítenek.

arra a kérdésre, hogy miért csak másfél napra adják az előrejelzést, holott több európai országban - állítólag - már három, sőt öt-hat napra is „előre-látnak”, a meteorológusok, dr. berkes zoltán így válaszolt:

-kevés kivétellel az egész világ meteorológiai intézeteinek kettős időjárás tényezővel: az óceáni és a kontinentális hatással kell számolniuk a prognózisok készítésénél. nálunk az előbbi kettőn kívül erősen érvényesül a földközi-tengeri hatás is, ami sokszor okozott már meglepetést, a másik „speciális”, nehézség a kárpátok légmozgást gátló, illetve módosító hatása, amelyet - elsősorban a hidegbetörések esetén - alig, vagy egyáltalán nem lehet „kiszámítani...”. jellemző például, hogy a sarki eredetű hideg légtömegek, körülfolyna a kárpátokat, sokszor egészen a hágókig emelkednek, s megkezdődik a beözönlés, amikor megszűnik vagy elgyengül a front, ilyen esetben könnyen kimondja a közönség: rossz volt a prognózis. még gyakoribb eset, amikor az északról jövő hideg megkerüli a hegyláncot és déleletről, a vaskapun át árasztja el az országot, ez esetben csak „elcsuszásról”, beszélnek a bírálók. ismét más oka a be nem való prognózisoknak, hogy például a bejelentett csapadékot vagy éppen ellenkezőleg: az esőzés megszüntetését az ország több vidékén hiába várják, ami természetesen is, hiszen az esőfrontok érkezése vagy elvonulása nem egyszerre történik, s nem egyforma mértékben észlelhető a domborzatilag különböző vidékeken, viszonylag kis területeken belül is lényeges eltérések vannak a csapadék megoszlásában, a mi 36 órás prognózisunk - a több éve folytatott rendszeres mérések és feljegyzések szerint - az esetek 85 százalékában bizonyultak helyesnek, a kéthetes, ugynevezett távprognózisunk pedig - amelyet a különböző népgazdasági szervek, termelő üzemek, vállalatok tájékoztatásul adunk ki, de nyilvánosságra nem kerül - az utóbbi négy év átlagában már 73 százalékban váltak be.

/folyt. köv./

20.15/n

-3-

MB

bb 2. /miért nem lehet...2.folyt./-lm

- hasonló nehézségeket okoz a prognosztikát illetően skandináviában az ottani alpok vonulata és észak-amerikában a sziklás-hegység. az ugynevezett numerikus előrejelzést ezeken a vidékeken is rendkívüli módon megnehezítik a speciális helyi viszonyok, a „kiszámított”, időjárás-folyamatok - abszolút értelemben - csak a hegyeknél magasabb légrétegekre érvényesek.

- a szomszédos ausztriában a bécsi meteorológiai intézet retenként kétszer három-három napra szóló előrejelzést ad ki, amelyek elkészítésénél felhasználják a légkörfizikai adatokat és a statisztikai, vagy más néven tapasztalati „mankókat”, egyaránt. a szovjetunióban b.p. multanovszkij, a német szövetségi köztársaságban pedig franz baur sajátos prognosztikai elméletet dolgozott ki. mindketten egy-egy jellegzetes időjárás-ciklonos vagy anticiklonos helyzet alapján az ugynevezett makroszinoptikai módszert alkalmazták, a szovjetunió és az nszk meteorológusai rendszeresen készítik öt-hatnapos prognózisokat. egyhónapos előrejelzési rendszert alakítottak ki a szovjetunióban, az északamerikai egyesült államokban és az nszk-ban. az elektronikus számítógépekkel feldolgozott mérési adatokon kívül felhasználják az analitikai módszert is, vagyis megállapítják a hosszabb időtávlatban lezajlott időjárás-folyamatok törvényszerűségeit, s ezek számbavételével esetről-esetre módosítják a légkörfizikai viszonyokból kiszámított prognózistervezetet. az így készült távprognózisok beválási aránya elég jó.

- egész évszakokra szóló prognózist - jelenleg csupán franz baur készít. ez gyakorlatilag azt jelenti, hogy a sajátos statisztikai módszerével megállapítja, hogy milyen jellegű lesz a tél vagy a nyár. egy-egy alkalommal ugyanígy a soron következő tavasz vagy ősz várható „természetéről”, is nyilatkozik. a szakemberek hozzávetőleges számítása szerint franz baur távprognózisai 80 százalékban bizonyulnak helyesnek./mti/

bb 3. nagyszabású tervek budapest 8. kerületének „megfiatalítására”,

i hi/tm-lm sr

1962. december 15.

a főváros 8. kerületének párt- és tanácsi végrehajtó bizottsága együttes ülésen foglalkozott a lakóházak helyzetével és a kerület egyes részeinek fejlesztési tervével.

a szakemberek megállapítása szerint a kerület ugyszólván teljesen beépült már, s újabb lakóházakat csak a meglévő bontása árán lehet emelni. az ilyen jellegű építkezésnek már megérték a feltételeit, s ezzel kapcsolatban megfelelő határozatok is születtek.

/foly. köv./
20.20/n

-4-

KE

bb 3. /nagyszabású...folyt./-lm

e határozatok alapján bontják le például a köztársaság tér 28-29 számú, valamint a luther utca 4. számú épületeket 8, lakással, továbbá a tömő, a práter, a szigony utca és a szigetvári utcák által határolt részen több épületet, 117 lakással. ezeknek helyébe 1965-ig korszerű lakóépületeket emelnek. ez a bontási munka és ugyanígy a körülbelül 300 új lakás építése tulajdonképpen kezdete annak a nagyszabású építkezésnek, amelyre 1965-től kezdődően az üllői út, a józsef körút, a baross utca, az illés utca és a korányi sándor utca által határolt kerületrészben kerül sor.

az itt lebontandó 361 épület helyén 5-12 emeletes tömbökben 5 881, többségében két-szoba komfortos lakás épül a terv egyúttal új általános iskolai tantermek, óvodák és bölcsődék építését és a szabad területek nagyarányú parkosítását is előirányozza. ezzel az építkezéssel a kerület általános iskolai tantermeinek száma 45-tel emelkedik, az óvodai férőhelyek száma 461-gyel, a bölcsődéi férőhelyek száma pedig 386-tal növekedik. az elképzelések szerint kiépítenek majd, a köruttal párhuzamos főutvonatát is, amely a bókai jános utca és az üllői út találkozásánál kezdődne és körülbelül a baross utca és a bókai jános utca kereszteződésénél végződne.

a kerületrész ujjaépítési költsége a becslések szerint körülbelül egymilliárd forint lesz. a részletes terv kidolgozását már megkezdték, s jelenleg az első ütemben épülő, körülbelül 300 lakás tervét dolgozzák./mti/

..-

bb 4. sok áruval, gazdag választékkal, új importárukkal várják a vásárlókat az áruházak ezüstvasárnap - tájékoztató az üzletek és a postahivatalok nyitvatartásáról

i tó/tm-lm vg

1962. december 15.

mint korábban már közöltük, a fővárosi tanács kereskedelmi osztályának utasítására a főutvonalakon a közlekedési gócpontokban és a külső kerületek kereskedelmi központjaiban levő összes iparcikk-üzlet és áruház december 16-án, ezüstvasárnap délelőtt 10 órától 19 óráig nyitvatart. most tájékoztatót adott ki a budapesti postaigazgatóság is, amelyben közli, hogy ezüstvasárnap az áruházak, az iparcikk-üzletek, az élelmiszerboltok, a csarnokok, és a piacok napi bevételeinek befizetése végett a budapesti 3-as, 4-es, 7-es, 8-as, 9-es, 10-es, 61-es, 62-es, 72, és 80-as, 90-es, 112-es, 114-es, valamint a budafoki, a csepeli, a kispesti, a pest-érzsébeti, a pestlőrinci, a rákosligeti, a sashalmi, és az újpesti 1-es postahivatalokban 18.30-tól 20.30 óráig rendkívüli pénzfelvételi szolgálatot tartanak. a rendkívüli pénzfelvételi szolgálat tartama alatt a vállalati szervek zsákos- és nemzsákos befizetéseit fogadják el.

/folyt. köv./

-5-

KE

bb 4. /sok áruval... folyt./-lm

az ezüstvasárnapra és általában a karácsonyi csucstorgalomra a budapesti állami áruházak jól felkészültek. a tavalyinál

több áruval, bővebb választékkal, s igen sok új import-cikkkel várják a vásárlókat. a vásárlás megkönnyítésére több helyen gyorskiszolgáló árusítási módszert vezettek, illetve vezetnek be.

a csillag áruházban karácsonyig nyitvatartó kiállítást rendeztek, hogy megkönnyítsék az ajándékvásárlást. ajándékvásárlási tanácsadó-szolgálatot is szerveztek. ujdonság a vietnamból most érkezett kézikötésű, tisztagyapju kardigán és pullóver nők, férfiak és gyermekek számára. a múlt évben 50 százalékkal több könnyű férfi télikabátot tartalmaztak karácsonyra és újból kaphatók a denver nevű átmeneti és télikabátok. az ndk-ból importált aktatászkákat, kínai óracattokat, hamutálakat, csehszlovák bizsukat és gyöngyöket is árusítanak bő választékban. külön kalaposztályt létesítettek és karácsonyra bevezették a játék-árusítást is, amivel egyébként az áruház nem foglalkozik.

a lotto áruház a női és a férfi fehérnemű osztályon megszervezte az önkiválasztást és ezzel éppen a legkeresettebb cikkek bevásárlását gyorsította meg. az otthon áruház 60 millió forint értékű lakástextilt, műszaki és háztartási cikket biztosított a karácsonyi csucsforgalomra, ezenkívül sokféle szőnyeg, paplan, tüzhely és kályha várja a vásárlókat. rádió- és játék-kiállítást is rendeztek az áruházban. az uttörő áruházban a karácsonyi csucsforgalom kezdetére nyitották meg az ország legnagyobb, legkorszerűbb gyermekcipő osztályát, ahol korcsoportok szerint árusítják a cipőket.

az áruházak arra kérik vevőiket, hogy - ne halasszák az utolsó napokra a karácsonyi vásárlást./mti/

--

bb 5. tervek az idegmérget tartalmazó rovarporvirág termesztésére

vid j-lm ká

1962. december 15.

a pyrethrum, népszerű nevén rovarporvirág a rovarokra ártalmas, tartós hatású idegmérget tartalmaz. a ddt-gyártásánál ugyanezt a hatóanyagot használják, de szintetikus uton állítják elő. az így előállított idegmérget azonban csak rövid ideig hat. a balatonakali kísérleti telepen a különböző típusú pyrethrum-fajtákból kiválasztják a legerősebb hatásúakat és kidolgozzák a termesztés technikáját. a tervek szerint már 1964- tavaszára csaknem 100 hold bevetésére elegendő magot adnak át, elsősorban a pápai járás termelőségvetkezetekének.
/mti/

--

21.45/-n

-6-

KG

bb 6. vasárnap budapesten, debrecenben, nagykőrösön és abonyban lépnek fel a kisz központi művészegyüttesek csoportjai

i s/hné-lm

1962. december 15.

a kisz központi művészegyüttesének csoportjai vasárnap lépnek fel az idén utoljára. ezután a több mint 600 tagú együttes művészei - zenészek, népi- és pantomimtáncosok, énekesek, előadóművészek - néhány hétig pihennek, január közepén pedig megkezdődnek a próbák. az együttes művészeti vezetői már a jövő évi műsorok összeállításán dolgoznak. a hét végén az együttes csoportjai budapesten, debrecenben, nagykőrösön és abonyban több mint tíz műsorban működnek közre./mti/

--

-7-

KG

-7-

bb 7. hetvenötezer üzemi dolgozó a munkásakadémiák előadásain-
társadalmi vezetőségek irányítják az oktatást

i h/gk/m/sr

1962. december 15.

a munkásakadémiák szervezése országsszerte befejeződött, az előadásorozatok mindenütt megindultak, s a szakszervezetek országos tanácsában összegezték az eddigi tapasztalatokat, a számszerű fejlődés - bár nem ezt tartják a leglényegesebbnek - ezutal is figyelemre méltó: amíg az elmúlt oktatási idényben 1.000 munkásakadémiai tagozat működött 60.000 részvevővel, most 1250 tagozaton mintegy 75.000 hallgató fejleszti általános műveltségét és szakmai tudását, a növekedést nem az akadémiák létszámának felduzzasztásával, hanem a tagozati rendszer erősítésével, újabb csoportok létrehozásával érték el. például a csepel vas- és fémművekben a tavalyi 30-cal szemben az idén 51 tagozat indult. az érdekelt szervek a fejlődés ellenére is felfigyeltek arra, hogy a kiemelt iparágak egy részében - például az energia- és a műszeriparban - budapesti egyetlen akadémiát sem szerveztek, pedig ehhez is megvolt minden feltétel és az igény is.

határozott színvonalemelkedés mutatkozik az akadémiák tématervének összeállításában. elsősorban figyelemre méltó, hogy a nagyobb jelentőségű politikai események is helyet kaptak az oktatási programban. a 8. kongresszus beszámolóinak és határozatainak ismertetésére már a tervek elkészítésekor gondoltak: munkásakadémiák jó részén nemcsak általában, hanem az adott üzem feladatait is figyelembe véve foglalkoznak a kongresszusi anyaggal. egyre inkább megszűnik az a helytelen gyakorlat, hogy az üzemben egyetlen egy személy állítja össze a tananyagot, ma már a legtöbb tematikát testületek vitatják meg, s a tanterv megyei szakszervezeti és tit-szervek jóváhagyása után válik véglegesé.

egyre gyakoribb, hogy az akadémiák előadásain a témához kapcsolódó filmeket is vetítenek, egy-egy munkásakadémiai foglalkozás már sokhelyütt üzemlátogatás, tanulmányi kirándulás, ankét vagy szellemi vetélkedő keretében zajlik. az üzemi könyvtárak munkatársai a különböző témákat felölelő, ajánló bibliográfiákat állítanak össze a hallgatók számára.

a munkásakadémiák népszerűségét és tekintélyét növelték a megalkult társadalmi vezetőségek is. az előadásorozatok mintegy 70 százalékát már a helyi vezetőkől és a hallgatókból alakult társadalmi bizottságok készítették elő. /mti/

8.10/a

80 Zee

bb 8. hárommillió hatszázezer liter tej, több mint 5 millió tojás, 4.300 mázsa hal, 20.500 mázsa hus, 15 vagon beigli és kalács kerül a boltokba az ünnepek hetében

i tó/tr/m/vg

1962. december 15.

az ünnepi ellátás mindig nagy gondot okoz az élelmiszerkereskedelemnek. különösen körültekintő előkészítést igényel most az év utolsó hete, mert a háromnapos karácsonyt majd kétnapos újévi ünnep követi.

a várható ellátással kapcsolatban a belkereskedelmi minisztériumban elmondták, hogy a legfontosabb élelmi cikkekből nem lesz semmi fennakadás, általában 5-10 százalékkal több áll majd a vásárlók rendelkezésére, mint a múltév hasonló időszakában. az ünnepekre csupán budapesti 3.600.000 liter tejet, 2.000 mázsa vaját, 4.300 mázsa halat, több mint 5 millió darab tojást, 3.000 mázsa baromfit, 20.500 mázsa húst és huskészítményt biztosítanak a vásárlók részére.

ezek az adatok akkor „mondanak”, valamit, ha figyelembe vesszük, hogy egy átlaghéten 3.100.000 liter tej, 1.450 mázsa vaj, 17.000 mázsa hus, 3.500.000 darab tojás és 880 mázsa vágottbaromfi hus elegendő az igények kielégítésére.

a már felsoroltakon kívül az ünnep hetében még 15 vagon kocsonyahus, újévre pedig külön 5 vagon virsli is forgalomba kerül. a hagyományos karácsonyi beigliből és kalácsból az elmúlt évi 12 vagon helyett 15 vagonnal kap a kereskedelem a sütőipartól.

kedvező lesz az ellátás vidéken is a sütéshez-főzéshez szükséges élelmi cikkekből, ugyszintén déligyümölcsökből és édesságárukból.

karácsony előtt igen keresettek a különböző cukorkák, csokoládék, és más édességek is. ezekből is több lesz a tavalyinál, csokoládéfigurából a múltévben 13 és fél vagonnal rendelkezett a kereskedelem, az idén több mint 25 vagon várja a vásárlókat. szaloncukorból tavaly 322 vagonnal fogyott, az idén 350 vagon a készlet. egyéb idényárukból is jó lesz az ellátás. táblás- és tömör-csokoládé árukból például 1961 negyedik negyedében 45 vagonnal vásárolt a lakosság, ez év hasonló időszakában 120-130 vagonnyit biztosít a kereskedelem.

az ideai és a tavalyi gyengébb termés miatt borból valamivel kevesebb áll rendelkezésre, mint 1961-ben sörből, szeszesitalokból és alkoholmentes italokból azonban elegendő a készlet. a pezsgő-ellátás megfelelő: 120.000 palack hazai és 80.000 palack szovjet pezsgő kerül forgalomba az ünnepek hetében. /mti/

9.00/a

905 Zee

bb 9. zebra-csikó született az állatkertben - költének az exotikus pintyek

1. kz/m/ká

1962. december 15.

a széleskörű nemzetközi cserekapcsolatok eredményeként az utóbbi években szinte hónapról-hónapra gyarapodik a fővárosi állatkert állományja. csere révén mostanában „költözött át”, berlinből budapestre khán, az egyiptomi tevecsikó, s három fiatal jávor antilop is. az utóbbiból a felszabadulás óta nem volt egyetlen példány sem a budapesti állatkertnek. az új lakók közé számítanak a braziliában és peruban honos, arany-nyulnak is nevezett élénk kis agutik. az akváriumban - ugyancsak hosszú évek után először - láthatók bordás-gótték. meglepő, különlegesnek számító esemény, hogy a spanyolországból származó, rendkívül kényes bordás-gótték máris nagy tömegű petét raktak az akva-terrariumok növényeire.

megkezdődött a juhok elletése. a kifutókban az anyjuk mellett virgonckodó kedves kis bárányok egycsapásra meghódították az állatkertbe látogató gyermekeket. hasonló módon a kedvencek közé számít gízinek s bandinak, a szép zebraapárnak közelmúltban született gyönyörű kanca csikója is.

a madárház kellemes, meleg röpdéiben kitűnően érzik magukat a madarak. az exotikus pintyek közül már több tojásain ül. itt - a madárházban - egyébként négy szép fehérhattyu jelenti az újdonságot. /mti/

...-

bb 12. az ndk-ból és lengyelországból importált vetőburgonya megérkezett nógrádba

vid/j/mká

1962. december 15.

nógrád megye hagyományos burgonyatermő tájegységein: örhalom, dejtár és érsekvadkert környékén már leromlottak, sokat veszítettek fajtatisztaságukból és minőségükből az évtizedek óta itt termelt burgonyafélék. ezért jövő év tavaszán az ndk-ból, illetve lengyelországból importált kitűnő minőségű és fajtatiszta burgonyát szaporítanak ezen a tájegységen, hogy a következő évben a megye egész területén kicserélhessék a vetőburgonyát. a vetőmagtermelő és ellátó vállalat megyei kirendeltsége 55 termelőszövetkezettel csaknem 1600 hold vetőburgonya termesztésére kötött szerződést. a német demokratikus köztársaságból és lengyelországból már megérkezett a 120 vagon vetőburgonya, amelynek elvermeléséről a közös gazdaságok gondoskodtak. /mti/

...-

9.08/a

- 10 -

914 Laci

bb.21. „törpe”, -faiskola

vid j vm ká

1962. december 15.

a helvéciai állami gazdaság több mint 250 holdas faiskolájában alacsony törzsön nevelik a kis fákat. az almán kívül a csonthéjasokat is törpe alanyon szaporítják, így korábban hoznak termést, kezelési költségük olcsóbb. megfigyelték, hogy a kajszibarack az új termelési formák között - őszibarack és mandula alanyon - folyamatosan termővé vált, emellett a törpebarackosok ellenállóak a gutaütéssel szemben. a gazdaság a szovjetunióból is kapott cseresznye és meggy hibrideket, amelyek ugyancsak alacsony törzsön hoznak majd termést. a csemetekertből az idén több mint félmillió törpe gyümölcsfát szállítottak a társgazdaságoknak és a termelőszövetkezeteknek. jövőre csak őszibarackból 1 millió kis fát nevelnek a duna-tisza közti telepítések részére. /mti/

...-

bb 22. török időből származó rablánc a győri xantus jános múzeumban

vid fm/tné vm fm

1962. december 15.

új tárggyal gyarapodott a győri xantus jános múzeum. a város szélén folyó pándzsa és kotrásánál furcsa szerszámra bukkantak a munkások. uzsoki andrás, a múzeum igazgatója megállapította, hogy a különös szerszám török időből származó rablánc, amelyet egyszerre öt ember fogvatartására használhattak fel. a rablánc zárját még a hozzávaló eszközökkel is csak igen nehezen lehetett kinyitni. /mti/

...-

bb 23. felépült a szegedi kábelgyár, nagycsarnoka

vid te vm ki

1962. december 15.

a szegedi kábelgyár fejlesztése során betetőzték az eddigi legnagyobb üzemrész, a több mint 3.600 négyzetméteres csarnokot. a csarnokra különleges építészeti megoldással tervezett, előregyártott vasbeton héjszerkezet került.

a csarnokban máris felszerelték az első sodrógépegységet, s készítik a többeres kábeleket. folyamatosan az egész csarnokot műanyagzigetelésű vezetékek gyártására rendezik be.

a következő években a nagycsarnokot mintegy háromszorosára, tízezer négyzetméter alapterületűre bővítik. /mti/

...-

9.50/a

- 11 -

10 - Laci

bb 13. uttörő ezermester bolt székesfehérvárott

vid fm/tné vm fm

1962.december 15.

a kisz fejér megyei bizottságának kezdeményezésére uttörő ezermester-bolt nyílt székesfehérvárott. a szépen berendezett üzletben az uttörő felszerelésektől, az ifjusági olcsó könyvektől a rádióalkatrészekig minden kapható, ami a diákokat érdekl./mti/

- . -

bb 15. a tsz-közi vállalkozás másfél forinttal emelte a munkaegység értékét

vid j vm ká

1962.december 15.

hajduböszörményben 7 termelőszövetkezet összefogásával épült fel a közös baromfinevelő, amely kiváló eredményt hozott ebben az évben: 148.000, majdnem 1 kilós átlagsúlyu baromfit szállítottak el innen közfogyasztásra. több mint 2 millió forint a tsz-közi vállalkozás idei tiszta nyeresége, s ez a város szövetkezetiben 1 forint 50 fillérrel emeli a munkaegység értékét. jelenleg 72.000 napocsibét gondoznak a 6 nevelőházban, s ezt az állományt teljes egészében megtakarított takarmánnyal nevelik fel. az idén ugyanis 4.5 kg helyett 3.5 kiló takarmánnyal „állítottak elő”, 1 kiló élősúlyt./mti/

- . -

bb 24. 695 vagonnal több műtrágyát használtak fel a vasi termelőszövetkezetek, mint tavaly

vid j vm ká

1962.december 15.

vas megyében a termelőszövetkezeti gazdaságok évről-évre több műtrágyát használnak fel a terméshozamok növelésére. 1961-ben 908 vagon nitrogén-, 1094 vagon foszfor-és 160 vagon kálisó-műtrágyát bocsátott az állam a vasi szövetkezetek rendelkezésére, ebben az évben pedig már 1316 vagon nitrogén- 1295 vagon foszfor-és 246 vagon kálisó - műtrágyát használtak fel, tehát 695 vagonnal többet, mint tavaly./mti/

- . -

9.56/a

- 12 -

1005 Zeri

bb 16. tanulmány a székely-magyar rovásírásról

vid fm/tné vm fm

1962.december 15.

dr.csallány dezső, a történettudományok kandidátusa, a nyiregyházi jósa andrás muzeum igazgatója csaknem husz éve foglalkozik a tizenötödik, tizenhatodik században még használt székely-magyar rovásírás kutatásával.

ezzel kapcsolatos gyűjteménye a közelmúltban újabb értékes adatokkal gyarapodott. ezeket herepei jánostól kapta, aki a kolozsvári református kollégium tiszteletbeli levéltárosa volt. ott került herepei kezébe az apáczaai csere jános előadásait tartalmazó, kézzel írott könyv, amelynek hátsó borító lapja belső oldalán rovásírásos szövegrészt és abc-t talált. a szöveget a gyulafehérvári kollégium ismeretlen nevű sáfárja jegyezte fel 1655-ben. az abc nagyjából megegyezik a már ismerttel. néhány betűje azonban - köztük a „c”, az „e”, a „h”, a „ty”, - eltérő változatban szerepel. herepeinek sikerült megszereznie a sepsiszentgyörgyi muzeumban egy frankfurtban megjelent könyvbe jegyzett rovásírásos szövegrészt is. ez a könyv azóta elpusztult de a szövegmásolat megmaradt, s ez is a nyiregyházi kutató rendelkezésére áll.

dr.csallány dezső a régi és az újabb adatok alapján „a székely-magyar rovásírás emlékei”, címmel tanulmányt ír a jósa andrás muzeum évkönyvébe./mti/

- . -

bb 19. 1963-ban is megszervezik gyulán az eszperantó nyári egyetemet

vid fm/tné vm fm

1962.december 15.

az idén gyulán nagy sikert aratott az első nyári eszperantó szabadegyetem. a békés megyei eszperantó bizottság és a városi tanács elhatározta, hogy minden évben megrendezi a népszerű kulturális eseményt. a jövő évi előadássorozatra külföldi vendégeket is meghívna./mti/

- . -

10.00/a

- 13 -

1005 Zeri

bb 10. költemények, operaáriák, magyar nóták és twist-számok az új hangos levelezőlapokon

i s/tm/m/sr

1962. december 15.

a hanglemezzgyártó vállalat és a képzőművészeti alap kiadó vállalat most elkészült tíz újfajta hangos -colorvox- [redacted] bizonyára örömmel fogadják majd a hanglemez- és levelezőlap-gyűjtők. a hanglemezzgyártó vállalat első ízben vett fel levelezőlapra verseket. a petőfi sándor: szeptember végén és vajda jános: husz év múlva című költeményét sinkovits imre, illetve pálos györgy szavalta hangos levelezőlapra. ↓ levelezőlap

több colorvox-levelezőlapot készítettek a modern zene kedvelőinek is. a velencei tó, illetve a mátraháza festői szépségű tájait bemutató hangos képeslapoknak most a dzsesszrajongók örülnek. ezekre a lapokra ugyanis tabányi Mihály: tánceljunk twistet és szabó jános: télen-nyáron című twist-számát vették fel. erkel: bánk bán című operájának borsdalát jámbor lászló, az állami operaház tagja énekelte a tokaj látképét ábrázoló képes levelezőlapra. a komoly zene kedvelői hajdn három kis divertimentóját a fertődi kastélyt bemutató levelezőlapról hallgathatják meg. néhány magyarnóta-felvételt is készítettek lakatos sándor és népi zenekara közreműködésével. az új colorvox-levelezőlap árusítását rövidesen megkezdik. /mti/

bb 20. heti százhusz esküvő zalában

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 15.

a karácsonyi ünnepek közeledtével növekszik a forgalom a nagykanizsai és a zalaegerszegi ékszerüzletekben és az anyakönyvi hivatalokban. hetenként átlagosan 120 pár karikagyűrűt és egyéb ékszert vásárolnak, s körülbelül ugyanennyi jegyespár köt házasságot a megye községeiben és városaiban. /mti/

- 14 -

10.17/a

1050 Zseli

bb 14. csökkentették elmaradásukat a dunaujvárosi hengerészek

vid/te/m/szf

1962. december 15.

a dunaujvárosi meleghengermű dolgozói a novemberi nagyjavítás előtti hetekben elmaradtak tervükkel, a nagyjavítás után azonban új programozási módszerrel, a korábbinál jobb együttműködéssel, zökkenőmentesen folytatták a hengerlést.

a hengerészek december első dekádjában már kimagasló termelési eredményt értek el, pedig a hengerekt lemezek negyede 1250 milliméter vagy ennél szélesebb volt. tíz nap alatt 11.112 tonna lemezt hengerekték. ez új dekádcsúcst a meleghengermű történetében. tíz nap alatt 11 nap tervét teljesítették. a kikészítőüzem dolgozói lépést tartották a hengersoriakkal. az öntecsek és bugák melegítéséhez felhasznált gázmennyiség és a villamosenergia fogyasztás is csökkent. számottevően esett a selejtszázalék is.

a november végén mutatkozó 3.6 napos lemaradás így 2.6 napra csökkent. tóth géza meleghengerműi üzemvezető kijelentése szerint a második és a harmadik dekádban nemcsak éves tervüket fogják maradéktalanul teljesíteni, de kongresszusi felajánlásukat is. /mti/

bb 26. a műszaki fejlesztés eredményeként az idén 7 százalékkal növekedik a termelékenység a tatabányai bányákban

vid/te/m/ki

1962. december 15.

a tatabányai bányákban az idén jelentősen növelték a műszaki színvonalat. széles körben elterjesztették a tavaly már jól bevált technológiákat, így például az ugynevezett páncélos, rárobbantásos fejtés legtermékenyebb módszereit. egy sor új, mechanizált fejtésben kezdtek meg a kitermelést. a korábbi hosszú frontok helyett a nyomásviszonyokat jobban bíró, gyorsabban lefejthető rövid frontfejtéseket alakítottak ki. több bányában, ahol a korábbi években már lemondtak arról, hogy tömegtermelő munkahelyeket alakítsanak ki, új technológiával olyan gépesített tömegtermelő fejtésekben dolgoznak, ahol kevesebb fizikai munkával kétszeres teljesítményt érnek el. /folyt.köv./

10.25/a

- 15 -

1012 Zseli

bb 10. költemények, operaáriák, magyar nóták és twist-számok az új hangos levelezőlapokon

1 s/tm/m/sr

1962. december 15.

a hanglemezyártó vállalat és a képzőművészeti alap kiadó vállalat most elkészült tíz újfajta hangos -colorvox-~~l~~ bizonyára örömmel fogadják majd a hanglemez- és levelezőlap-gyűjtők. a hanglemezyártó vállalat első ízben vett fel levelezőlapra verseket. a petőfi sándor: szeptember végén és vajda jános: husz év múlva című költeményét sinkovits imre, illetve pálos györgy szavalta hangos levelezőlapra. l levelezőlap

több colorvox-levelezőlapot készítettek a modern zene kedvelőinek is. a velencei tó, illetve a mátraháza festői szépségű tájait bemutató hangos képeslapoknak most a dzsesszrajongók örülnek. ezekre a lapokra ugyanis tabányi Mihály: tánceljunk twistet és szabó jános: télen-nyáron című twist-számát vették fel. erkel: bánk bán című operájának borsdalát jámbor lászló, az állami operaház tagja énekelte a tokaj látképét ábrázoló képes levelezőlapra. a komoly zene kedvelői hajdn három kis divertimentóját a fertődi kastélyt bemutató levelezőlapról hallgathatják meg. néhány magyarnóta-felvételt is készítettek lakatos sándor és népi zenekara közreműködésével. az új colorvox-levelezőlap árusítását rövidesen megkezdik. /mti/

bb 28. heti százhusz esküvő zalában

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 15.

a karácsonyi ünnepek közeledtével növekszik a forgalom a nagykanizsai és a zalaegerszegi ékszerüzletekben és az anyakönyvi hivatalokban. hetenként átlagosan 120 pár karikagyűrűt és egyéb ékszert vásárolnak, s körülbelül ugyanennyi jegyepár köt házasságot a megye községeiben és városaiban. /mti/

- 14 -

10.17/a

1050 Zseli

bb 14. csökkentették elmaradásukat a dunaujvárosi hengerészek

vid/te/m/szf

1962. december 15.

a dunaujvárosi meleghengermű dolgozói a novemberi nagyjavítás előtti hetekben elmaradtak tervükkel, a nagyjavítás után azonban új programozási módszerrel, a korábbinál jobb együttműködéssel, zökkenőmentesen folytatták a hengerlést.

a hengerészek december első dekádjában már kimagasló termelési eredményt értek el, pedig a hengerelt lemezek negyede 1250 milliméter vagy ennél szélesebb volt. tíz nap alatt 11.112 tonna lemezt hengereltek. ez új dekádcsúcst a meleghengermű történetében. tíz nap alatt 11 nap tervét teljesítették. a kikészítőüzem dolgozói létpést tartottak a hengersoriakkal. az öntecsek és bugák melegítéséhez felhasznált gázmennyiség és a villamosenergia fogyasztás is csökkent. számottevően esett a selejtszázalék is.

a november végén mutatkozó 3.6 napos lemaradás így 2.6 napra csökkent. tóth géza meleghengerműi üzemvezető kijelentése szerint a második és a harmadik dekádban nemcsak éves tervüket fogják maradéktalanul teljesíteni, de kongresszusi felajánlásukat is. /mti/

bb 26. a műszaki fejlesztés eredményeként az idén 7 százalékkal növekedik a termelékenység a tatabányai bányákban

vid/te/m/ki

1962. december 15.

a tatabányai bányákban az idén jelentősen növelték a műszaki színvonalat. széles körben elterjesztették a tavaly már jól bevált technológiákat, így például az ugynevezett páncélos, rárobbantásos fejtés legtermékenyebb módszereit. egy sor új, mechanizált fejtésben kezdtek meg a kitermelést. a korábbi hosszú frontok helyett a nyomásviszonyokat jobban bíró, gyorsabban lefejthető rövid frontfejtéseket alakítottak ki. több bányában, ahol a korábbi években már lemondtak arról, hogy tömegtermelő munkahelyeket alakítsanak ki, új technológiával olyan gépesített tömegtermelő fejtésekben dolgoznak, ahol kevesebb fizikai munkával kétszeres teljesítményt érnek el. /folyt.köv./

10.25/a

- 15 -

102 Zseli

bb 26. /a műszaki ... 1. folyt./ m

országosan is kiemelkedő az a kísérlet, amelyet a 15-ös aknában folytatnak nagy sikerrel: lépegető, hidraulikus támokkal forradalmasítják a frontfejtések biztosítását. azokon a munkahelyeken, ahol ezeket a támokat használják, megszűnt a fejtések kézi ácsolása és omlasztása. több aknában sikerrel járt az a törekvés is, hogy kevesebb költséggel és gyorsabban szállítsák ki a gépesített fejtésekből a szenet. az első távirányítású szállítószalagok jól beváltak, a gépesített szénmezők egész szénszállítását szabályozzák.

különös gondot fordítottak a rakodógépek karbantartására is. rövidítették a javítási időt, s több nehezen beszerezhető alkatrészt házilag állítottak elő. már 29 helyi szerkesztésű kis rakodóval és 70 kőta-felrakóval dolgoznak. így érték el, hogy míg tavaly 800.000 tonna, az idén már több mint 1.1 millió tonna szénlapátolásától mentesítették a bányászokat.

a műszaki színvonal jelentős növekedésének eredménye, hogy míg korábban évenként 1-2 százalékkal, az idén, a tervet túlteljesítve, 7 százalékkal növelték a termelőkenységet. /mtl/

...

bb 27. csaknem 30 milliárd forint értékű szövetkezeti közös vagyont vesznek számba. - megkezdődött a leltározás a termelőszövetkezetekben

1 ie/m/ká

1962. december 15.

december 15.-én országszerte megkezdődött a termelőszövetkezeti zárszámadások első szakasza: a közös vagyon leltárba vétele. az idei esztendőben jelentősen gyarapodtak a szövetkezetek állóeszközei: több ezer állattartó, tároló és egyéb épületet emeltek, csaknem 4000 traktort, 1400 pótkocsit, mintegy ezer kévekötoratógépet és silókombájt, valamint sokezer munkagépet vásároltak és növelték a közös állatállományt. a szövetkezeti gazdálkodás fejlődésének, korszerűsödésének megfelelően a fogyasztók is jóval több, mint tavaly. a termelőszövetkezeteknek az idén összesen csaknem 30 milliárd forint értékű közös vagyont kell leltárba venniük.

/folyt. köv./

10.30/aa

- 16 -

10.55 *Zel*

bb 27. /csaknem ... 1. folyt./ m

a feladat nagysága, a szövetkezetek erősödése szükségessé, s egyben lehetővé tette, hogy a leltározásnál néhány új módszert vezessenek be. a földművelésügyi minisztérium utmutatót adott ki, amellyel nemcsak a leltározás lebonyolításához nyújtanak részletes tájékoztatást, hanem azt is elősegítik, hogy a szövetkezetek reálisan és lehetőleg egységesen állapítsák meg a vagyontárgyak értékét. a múlt években minden szövetkezetben csak egy bizottság leltározott, az idén - a gazdaság területétől, felszereltségétől függően - két-három bizottságot alakítottak, s a munkában a könyvelőkön és az ~~...~~ kívül résztvesznek az egyébként a termelésben dolgozó szövetkezeti gazdák is. így a közös vagyon számbavételével legalább 40.000-50.000 szövetkezeti tag foglalkozik a következő hetekben.

a termelőszövetkezeti leltározást országszerte január 5.-én fejezik be. ekkor kezdődik majd meg a tulajdonképeni zárszámadás: a nagyüzemi közös gazdálkodás egész évi eredményének számbavétele. /mtl/

ellenőrző bizottsági tagokon

...

bb 30. huszonegy nagyjelentőségű jogszabályt alkotott az országgyűlés a most zárult ciklusban - 1958 óta 22 ország parlamenti küldöttsége látogatott el hazánkba - adatok az országgyűlés munkájáról

1 di/zs/tr/m/sr

1962. december 15.

szocialista törvényhozásunk eredményes időszakot zárt az idei esztendővel. a parlament, az országgyűlési bizottságok és a képviselőcsoportok munkájának most elkészült mérlege azt mutatja, hogy a képviselők testülete népünk iránti mély felelősségérzettel, hűen teljesítette legfelsőbb államhatalmi feladatköréből adódó kötelességeit.

a legutóbbi választások - 1958 novembere - óta az elnöki tanács összesen 13 alkalommal hívta össze a városok és a falvak lakóinak „követeit”, s a ciklus 31 ülésnapján nagyjelentőségű döntések születtek. /folyt. köv./

10.50/a

- 17 -

10.59 *Zel*

bb 30. /huszonegy ... 1. folyt./ m

az országgyűlés megalkotta a szocialista társadalom építésének 21 fontos új jogszabályát, közte a második ötéves népgazdasági tervről, a népköztársaság oktatási rendszeréről, a bányászatról, az erdőkről és a vadgazdálkodásról szóló törvényeket, a polgári és büntetőtörvénykönyvet, s legutóbb a villamosenergia fejlesztéséről, átviteléről és elosztásáról szóló törvényt. nagyjelentőségűek voltak az országgyűlés állásfoglalásai a nemzetközi békeharc kérdéseiben, s a magyar parlament az elmúlt években eredményes munkát fejtett ki a népek közötti barátság ápolására, elmélyítésére is.

az országgyűlés nemzetközi kapcsolatainak fejlődését, erősödését tükrözi egyebek között, hogy 1958 óta 22 ország parlamenti küldöttsége látogatott hazánkba - részben közvetlenül a parlamentek képviselőiben, részben az interparlamentáris unió nemzeti csoportjainak delegátusaiként. a magyar képviselők küldöttségei kilenc baráti országban tettek látogatást, s a személyes kapcsolatok bővülése jelentősen hozzájárult népköztársaságunk nemzetközi tekintélyének gyarapításához, a népek közötti baráti együttműködés fejlesztéséhez.

az országgyűlési képviselők a most zárult ciklusban számottevően erősítették, szélesítették kapcsolataikat a választókerületek lakosságával és a különböző helyi szervekkel. velük együttműködve munkálkodtak többek között a mezőgazdaság szocialista átszervezésén, a termelészövetkezetek megszilárdításán és egy sor más fontos, gazdasági, társadalmi feladat megoldásán. választókerületi tevékenységük szorosan kapcsolódott az országgyűlés törvényhozó munkájához, s a falvakban, a városokban, az üzemekben és a termelészövetkezetekben szerzett tapasztalatokat jól hasznosították az állandó bizottságok és az országgyűlés tanácskozásai. ezt mutatja egyebek között az a több, mint 1.300 javaslat, amelyet a képviselők ebben a ciklusban az országgyűlési bizottságok és az ülészakok plénuma elé terjesztettek. indítványait, észrevételeiket a kormány és az illetékes tárcák vezető szakemberei minden alkalommal gondosan áttanulmányozták, s jórészüket már meg is változtatták.

/folyt. köv./

11.10/a

1115 Z. J. J.

- 18 -

bb.30./ huszonegy....2.folyt./m

a megyei képviselőcsoportok időről-időre megtárgyalták a választókerületek aktuális politikai, gazdasági, szociális és társadalmi kérdéseit, hatékonyan foglalkoztak az országos érvényű rendeletek helyi alkalmazásával. a csoportok sokrétű munkáját mutatja, hogy üléseik napirendjén szerepelt többek között a homoki gazdálkodás, a vetésszerkezet átalakításának számos problémája, a gyümölcsstelepités, a kereskedelem és az iparpolitika jónéhány időszere kérdése.

gyakorlattá vált, hogy a képviselőcsoportok üléseik egy részét termelészövetkezetekben, állami gazdaságokban tartották, s számos alkalommal üzemlátogatáson is résztvettek.

az országgyűlés eredményes működéséhez jelentősen hozzájárult a parlament 12 állandó bizottságának mélyreható, alapos előkészítő és elemző munkája. ezek a testületek szintén rendszeresen megvitatják az egyes területek időszere kérdéseit, s megtárgyaltak minden törvényjavaslatot. a bizottságokban lezajlott viták tanulságai alapján a legutóbbi választások óta összesen 50 módosító javaslat került az illetékesek elé, s a bizottságok indítványai közül 42-öt az országgyűlés elfogadott. érdemes megjegyezni, hogy 25 alkalommal maguk az állandó bizottsági tagok kezdeményeztek törvényszabályokat. /mti/

...-

bb 20. százhuszezer pár téli kesztyű exportra a gyomai szövetkezetből

vid te vm ki

1962.december 15.

európa szerte kedvelt a szinpompás gyomai gyapjukesztyű. a gyoma és környéke háziipari termelészövetkezet 14 részlegének 1100 tagja 120.000 pár magyar-és norvégmintájú téli kesztyűt készített ebben az évben exportra./mti/

...-

11.15/a

1110 Z. J. J.

- 19 -

bb 25. emléktáblát állítottak kapuvárott rászler imre rendőralhadnagynak

vid fm/tné vm

1962.december 15.

a kapuvári járási rendőrkapitányságon emléktáblát állítottak rászler imre rendőralhadnagynak, aki az ellenforradalom idején budapesten hősi halált halt./mti/

- . -

bb 18.vándoruton a hentesszerszámok - földművesszövetkezeti szolgáltatás 200 szabolcsi faluban

vid j vm ká

1962.december 15.

szabolcs-szatmár megyében az év elején még csak 30 kölcsönző bolt működött, többnyire a járási székhelyeken. a háztartási gépek, járművek, alkalmilag felhasználható cikkek iránt megnyilvánuló igen nagy érdeklődés arra készítette a földművesszövetkezeteket, hogy mostanára már 200 községre terjesszék ki szolgáltató tevékenységüket.

a megye földművesszövetkezetei ezen felül ugynevezett idényszolgáltatásokat is végeznek a lakosságnak. a hagyományos kukorica-fosztók, szövőők, fonóesték, lakodalmak és egyéb összejövetelek alkalmára edényeket kölcsönöznek, legújabbán pedig a dísznőléseknél segédkeznek. „vándorutra keltek”, a hentesszerszámok, a kiélezett kések, bárdok, fenőacélok s a perzselőgépek. az új szolgáltatás rendkívül népszerű: naponta mintegy 5000 sertés vágásához vesz igénybe. azokba a kis községekbe, tanyákra, ahol husbolt nincs, a földművesszövetkezet kívánatra hentest is küld a sertésvágáshoz és feldolgozáshoz./mti/

- . -

11.20/a

1145 Zuel

- 20 -

bb 11. a fővárosi gázművek jövőre már készül az alföldi földgáz fogadására - valószínűleg új földgázbontót kell építeni - újabb rekord: 1,227.000 köbméter napi gázfogyasztás

i hbj/gg vm vg

1962.december 15.

budapest lakossága és ipara nemcsak több vizet igényel, de több gázt is kér. 1961-ben téli időben 1,100.000-1,150.000 köbméter volt a napi fogyasztás, 1962 decemberének elején azonban már 1,227.000 köbméter gáz fogyott naponta budapesten, ami rekordfogyasztásnak számít. számolni kell azzal, hogy még az idén 1,350.000 1,400.000 köbméterre emelkedik a gázfogyasztás. budapest gázigénye tehát rohamosan növekszik. még az ilyen nagy igények esetén sem jelentkezik azonban fennakadás. dunaujváros „kiszegíti”, budapestet. dunaujváros ugyanis a szükségletnek megfelelően naponta 150.000-200.000 köbmétert szolgáltat, ha azonban nagyon nagy az igény, egy-két napig napi 400.000 köbmétert is juttathat budapestre.

a gázművek vezetői tudják: a kőszénből nyert gázzal most már nem sokáig tudják kielégíteni az igényeket: az eddiginél sokkal több földgázra van szükség, amit az alföldi földgáz-kutakból nyerhetnek. 1963-ban tehát azt vizsgálja a gázművek, hogyan tudja megfelelően fogadni az alföldi földgázt. a felmérések szerint újabb földgázbontó berendezést kell építeni, s az erre vonatkozó előkészületek rövidesen meg is kezdődnek./mti/

- . -

bb 29. a kertészettel megegyező jövedelmet adhat a lucernamagtermesztés - csehszlovákiában is bevált a mosonmagyaróvári módszer

vid j vm ká

1962.december 15.

a kisalföldön hosszú évek átlagában 70-80 kilogramm magot fognak egy-egy hold lucernaföldről. ez a mennyiség könnyűszerrel megháromszorozható: ezt bizonyítják azok az eljárások, amelyeket hegyi géza, a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola adjunktusa előbb kísérletben, majd a gyakorlatban alkalmazott. eszerint jól beállott, tiszta, gyommentes lucernát hagynak meg magnak, ősszel vagy télen 2-2.5 mázsa szuperfoszfátot adagolnak egy-egy hold földre. az első kaszálást legkésőbb május első napjaiban megkezdik. a magnak hagyott lucernát - az első kaszálástól kezdve az elvirágzásig - négy-szer porozzák hch és ddt-keverékkel. a maglucernát a viasz-érés közepe táján vágják, mert kései vágás esetén sok lesz a „kőmag”, vagyis a nehezen csirázó, vizet át nem eresztő, vastag magtermés. /folyt. köv./

11.30/a

- 21 -

1150 Zuel

/bb 29. a kertészettel.....1.folyt./vm

hegyi géza módszere igen jó eredményeket hozott. a beledi előre és a kajárpéci petőfi tsz-ben, ahol közepes beállítottságú lucernákat hagytak meg magnak, egy-egy holdról 2-2.5 mázsa magot takarítottak be. csehszlovákiában, a duna szerdahelyi járásban, ahol ugyancsak hegyi géza tanácsai szerint végezték a magfogást, 920 hektár területéről 35 vagon magot gyűjtöttek be. ez többszöröse az eddigi átlagtermésnek.

az eredmények láttán a kisalföldön az új gazdasági évben már 500 holdon természetesen ilymódon lucernamagot. a szakemberek véleménye szerint a holdankénti 350-360 kilogrammos magtermés könnyűszerrel elérhető, s ez már megfelel egy hold kertészet jövedelmének./mti/

- . -

bb 17. újabb kísérletek eredményeként tovább növelhető az olajbefu-
vatásos vasolvasztás gazdaságossága

vid te vm ki

1962.december 15.

a miskolci nehézipari műszaki egyetemen működő hőtechnikai kutató állomás munkatársai az ózdi nagyolvasztómű műszaki gárdájának közreműködésével a múlt évben a kokszfelhasználás csökkentésére sikeres kísérletet végeztek az ugynevezett olajbefuvasztásos vasolvasztás bevezetésére. a kísérleti, majd az üzemi méretekben folytatott próbák után az új technológia a gyakorlatban igen jól bevált, s ma már az ózdi kohászati üzemeknél rendszeresen alkalmazzák is. bár a kohók betétanyagának, ugynevezett elegyének összetétele számos esetben nem volt kedvező, ami meglehetősen mérsékelte a eljárás hatásosságát, az eddigi adatok alapján az új módszerrel mégis több mint 10 százalékkal sikerült csökkenteni a kokszfogyasztást.

a kutatóállomás szakemberei nemrégiben újabb kísérleteket végeztek az eljárás gazdaságosságának fokozására. kutatásuk arra irányult, hogy az eddigi tisztább és viszonylag drágább helyett felhasználható-e magasabb kéntartalmu, nagyobb szennyeződéssű olaj a befuvasztásos technológiához. a vizsgálatok ebben a vonatkozásban is kedvező eredményre vezettek.
/folyt.köv./

11.35/a

- 22 -

11.35/a

/bb. 17. újabb.....1.folyt./vm

bebizonyosodott ugyanis, hogy még a magas, négy százalék kéntartalmu, más célra már alig használható olcsó olaj is megfelel az eljárásnak. ezzel pedig jelentősen tovább növelhető az új módszer hasznossága.

a miskolci kutatóállomás szakemberei által kidolgozott nagy-
jelentőségű olajbefuvasztásos vasolvasztási technológiát, amely egyé-
ként a jelenlegi szakirodalmi adatok szerint nemzetközi viszony-
latban is a legjobb hasonló megoldások közé sorolható, hamarosan al-
kalmazzák a dunai vasmű nagyolvasztójánál is./mti/

- . -

bb 31. elutazott az edinburghi fesztivál igazgatója

k tm vm hk

1962.december 15.

az edinburghi nemzetközi zenei fesztivál igazgatója earl of harewood, aki a kulturális kapcsolatok intézetének meghívására néhány napig budapestben tartózkodott és a magyar zenei élet képviselőivel tárgyalta a jövő évi berlioz és bartók emlékére rendezendő edinburghi fesztiválon való bemutatásáról szombaton reggel elutazott Magyarországról. bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr.rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke, valamint a kki több képviselője. jelen volt i.t.m. pink, az egyesült királyság budapesti követe is./mti/

- . -

. 32. a gombakkumulátortól a pantonettig kétezer féle cikk készül a fővárosi kézműipari vállalatoknál - kiállításon mutatják be gyártmányaikat

t sz/sze vm vg

1962.december 15.

szombaton az egressy gábor klubban a fővárosban működő 15 kézműipari vállalat munkáját, gyártmányait ismertető kiállítás nyílt a tanács irányításával működő kézműipari vállalatok megalakulásának tizedik évfordulója alkalmából.

a kézműipari vállalatok azzal a céllal alakultak, hogy a csökkent munkaképességeket foglalkoztassák és a helyi anyagok felkutatásával, az ipari hulladékok hasznosításával a nagyipar tevékenységét kiegészítsék.

a budapesti kézműipari tröszt vállalatainál tizennégyezren dolgoznak és munkájuk harminc gyártási ágat ölel fel. kétezerféle készítményük közül a szombaton megnyílt kiállításon hétszázat mutatnak be. ott láthatók a főbb gyártmányok számítógépes ruházati cikkek, műanyag-használati tárgyak, a különböző műanyagkészítmények, s a hulladékokból készült lábbelik, a házicipők, s a most divatos pantonettek is.
/folyt.köv./
13.00/a

- 23 -

13.00/a

/bb 32. a gombakkumulátortól...1.folyt./ vm

az idén huszmillió forint értékű hulladék és maradék anyagból mintegy 80 millió forint értékű közszükségleti cikket gyártanak. kiállították a villanypásztor modelljét, a külföldi vásárlók körében sok elismerést szerzett titrátort és az egyetemes vezetékkutató műszert, magyar szabadalom alapján szintén a kézműiparban készül a cínkezüst gombakkumulátor is. az érdekes kiállítási tárgyak közé két játék is sorolható, egyik a szárazzelemmel működő műanyagtestű motorcsónak, másik a gyermekek technikai ismereteit fejlesztő villany-szerelő játékkészlet, amelyből karácsonyra 30.000 kerül forgalomba.

az öt napig tartó kiállítás megnyitóján elhangzott sajtótájékoztatón elmondották azt is, hogy az idén már mintegy 670 millió forint értékű termék készül a kézműipari vállalatoknál és ebből csaknem kétszázmillió forint értékű kerül exportra./mt1/

bb 35. időjárásjelentés

tm vm hk

1962.december 15.

a meteorológiai intézet jelenti december 15-én, szombaton 13 órakor:

szeles idő, havazások, esők

az atlanti óceánról nagy sebességgel meleg légtömegek áramlanak európa légterébe, s ennek következtében tovább tart a felhős, csapadékos, szeles időjárás kontinensünkön. hazánkban tegnap borult idő volt. országszerte esett az eső, havaseső, hó. a csapadék mennyisége egyes helyeken meghaladta a 10, sőt zircen a 20 millimétert is. napközben a hőmérséklet a délkeleti megyékben 4-9, máshol plusz 1-4 fokig emelkedett. ma a hajnali lehülésben az ország keleti és nyugati határszéle között nagy eltérések alakultak ki. míg a nyugati határszélen mínusz 5-7 fokig hűlt le a levegő, addig a keleti határszélen hajnalban sem mértek plusz 1-0 foknál alacsonyabb hőmérsékleteket. ma délelőtt országszerte élénk délnyugati szél fúj, a hőmérsékleti értékek 0 fok közelében vannak. a reggeli jelentések alapján galyatetőn 16, a budapesti szabadsághegyen 18, kékestetőn 19, dobogókőn 36, farkasgyepűn 53 centiméter vastagságú, sportolásra alkalmas hó található. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 2.1 fok volt, a sokévi átlagnál 1 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 754 milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás vasárnap estig: gyors egymásutánban következő felhőátvonulások, újabb havazások és esők. élénk, időnként erős délnyugati, később északnyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0, mínusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 1-4 fok között. a duna vízállása ma reggel 128 centiméter./mt1/

13.10/a

13.10/a
13.10/a

- 24 -

bb 33. earl of harewood-nak, az edinburghi nemzetközi zenei fesztivál igazgatójának nyilatkozata

i zs/sze/ m/hk

1962. december 15.

earl of harewood, az edinburghi nemzetközi zenei fesztivál igazgatója elutazása előtt a következőket mondotta:

- azért látogattam budapestre, hogy megismerkedjek a magyar állami operaház bartók repertoárjával. csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatok arról, amit láttam, tapasztaltam. véleményem szerint a kékszakállu herceg várát, a fából faragott királyfit és a csodálatos mandarint budapesten valóban úgy tolmácsolják, ahogy bartók elképzelhette.

- a jövő évi edinburghi fesztivál programjában nagyon sok bartók mű bemutatása szerepel. megszólaltatjuk szimfonikus kompozícióinak nagyrészét, s zongoraversenyeit j. ogdon, a moszkvai csajkovszkij verseny díjnyertese, illetve d.wilde, a budapesti liszt-bartók zongoraverseny díjnyertese tolmácsolja. programunkban szerepel ezenkívül bartók vonósnégyeseinek előadása is. e művek többségét a tátrai kvartett tolmácsolásában hallhatja majd a fesztivál közönsége. egyébként a tátrai kvartett a legjobb vonósnégyes, amelyet valaha is hallottam, - az ő részvételüket a fesztiválon már bejelentettük. ami az említett három színpadi bartók művet, a kékszakállu herceg várát, a fából faragott királyfit és a csodálatos mandarint illeti remélhetőleg sikerül beiktatni a fesztivál műsorába. jó lenne együtt, egy este programjában közönség elé vinni mind a hármat. ebben a vonatkozásban megkezdtük a tárgyalásokat.

angol vendégünk itt tartózkodása idején résztvett a háry jános című kodály-mű főpróbáján is. ezzel kapcsolatban elmondta, hogy már eddig is szerettek volna több kodály-művet bemutatni, a háry jános előadása azonban nem könnyű feladat.

/folyt.köv./-

13.15/a

13.15/a
13.15/a

- 25 -

bb 33. /earl of harewood-nak.... 1. folyt./ m

- nekem, aki a mű zenéjét és szövegeknyvét már korábbról is jól ismertem, igazi élményt jelentett a budapesti előadás, a mi közönségünk azonban, amely nem rendelkezik ilyen „előismerettel”, minden bizonnyal nehezen értené meg a művet. a produkció angliába „szállítása”, tehát egyelőre problematikus.

earl of harewood nyilatkozata további részében méltatta a kulturális kapcsolatok jelentőségét. hangsúlyozta, hogy ha a művészetek nemzetközi nyelve akár ezer ember közül csupán kettőt közelebb visz egymáshoz, a kulturális kapcsolatok máris eredményesnek bizonyulnak. rámutatott, hogy az edinburghi fesztivál jelentősége ebből a szempontból is nagy, hiszen időről-időre a művészeti élet legkiválóbb képviselői találkoznak skócia fővárosában, s ezek a találkozások fontos eszközei a művészet nyelvén folytatott eszmecseréknek.

nyilatkozata végén earl of harewood megjegyezte:

- kitűnően éreztem magam budapestben - bár rövid látogatásom inkább csak felkeltette, mintsem kielégítette érdeklődésemet. remélem, hamarosan ismét ellátogathatok az önök szép fővárosába.
/mt1/

bb 34. kitüntetéses doktorrá avatás az eötvös loránd tudományegyetemen

t bc/gg/m/hk

1962. december 15.

az eötvös loránd tudományegyetemen szombaton - a népköztársaság elnöki tanácsának határozata alapján - sub auspiciis rei publicae popularis kitüntetéssel doktorrá avatták ecsedy ildikó mária tanárnőt .

az egyetem aulájában megtartott doktorrá avató közgyűlésen részt vett dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke, kiss károly, a népköztársaság elnöki tanácsának titkára, aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, s ott voltak a társegyetemek képviselői, az avatandó szülei.

/folyt. köv./

13.34/a

- 26 -

1888 Zeln

bb 34. /kitüntetések ... 1. folyt./ m

dr. ortutay gyula, az egyetem rektora nyitotta meg az ünnepi ülést, majd ecsedy ildikó mária előterjesztette kérelmét a doktorrá avatásra.

dr. tálassi istván professzor, a bölcsészettudományi kar dékánja ismertette az avatandó életrajzát, tanulmányi eredményeit, majd az eskütétel után kitüntetéssel a bölcsészettudományok doktorává avatta. ezután rektor átadta a doktori diplomát, s az egyetem tanácsával együtt doktorrá fogadta ecsedy ildikó máriát.

az ünnepi ülésen dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke beszédet mondott. rámutatott: az egyetem többévszázados fennállása során alig fordult elő, hogy nő részesült ilyen megkülönböztetett magas elismerésben, kitüntetésben. sok egyéb, az állami és a közéletben jól ismert tény mellett, ez az esemény is méltóképpen példázza a magyar szocialista munkáspárt és a kormány politikájának helyességét és eredményességét, amellyel a nők teljes jogegyenlőségét biztosítja, a szocializmus humánus elveit megvalósító rendünk nemcsak a tanulás terén biztosított egyenjogúságot a nőknek, hanem a törvény betűjével és a társadalmi életben a közszellem erejével szerez érvényt a nők egyenjogúságának az élet bármely területén való érvényesülésük tekintetében is.

a továbbiakban hangsúlyozta, hogy a nagymultu eötvös loránd tudományegyetem kiemelkedő szerepet tölt be szocialista értelmiségünk nevelésében. az oktatás mellett elismerésre méltó a professzoroknak és az oktatóknak a tudományos kutatás terén kifejtett tevékenysége is, amelyet erkölcsileg, anyagilag egyaránt elismer és támogat szocialista államunk. az egyetem professzorai és oktatói munkájának, tudásának eredménye vált valósággá többek között dr. ecsedy ildikó mária tanulmányi eredményeiben is, aki eddigi tudományos és kutató munkájával már ez évben elnyerte a felsőoktatási tanulmányi érdemérem kitüntetést is - mondotta dobi istván, majd kiváló tanulmányi eredményei elismerésül az elnöki tanács nevében átnyújtotta dr. ecsedy ildikó máriának a magyar népköztársaság címerével diszitett aranygyűrűt.

/mt1/

13.45 /m

- 27 -

1846 Zeln

bb.36. elkészült a négyszázezredik orion televízió

1/kf/a vg

1962. december 15.

az orion gyár televízió üzemében szombaton örvendetes eseményt jegyeztek be a vízi-szerelőszalag gyártási naplójába: elkészült a négyszázezredik orion televízió. a készülék -at 611-es típus - doboz nélkül megy exportra románába, ahol az orion testvérgyárában, építik kávéba. a négyszázezredik készülék ünneplésére a gyárban nem volt idő, a dolgozókat sürgeti az éves terv, amelyet versenyvállalásuknak megfelelően december 25-ig akarnak befejezni. a készüléket valószínűleg a testvérgyár dolgozói köszöntik majd pezsgővel amit az orionosok csomagoltak mellé meglepetésnek.

az esemény alkalmából az üzemben összesítették a televízió-gyártás fejlődésének eddigi eredményeit. eddig összesen 14 típust fejlesztett ki az üzem, a legtöbbet azonban a mostaniakból az at 403-asból, az at 505-ösből és az at 611-esből gyártottak. 1956-ban még alig több mint kétezer, 1958-ban 37 000, 1960-ban 80 000, tavaly pedig már 103 000 készüléket adott az üzem. az idei tervük teljesítésével csaknem 115 000 készülék hagyja el a gyárat, sőt terven felül 3000 televíziót adnak át a belkereskedelemnek.

a négyszázezer készülékből 228 000 jutott külföldre, elsősorban a szomszédos országokba, de kapitalista piacra is. a legtöbb orion készüléket, számszerint száztizezret, a német demokratikus köztársaságba szállították, ezenkívül többek között csehszlovák exportra ötvenkétezeret, román megrendelésre pedig harminchárom és félezret gyártott az üzem./mti/

bb.37. megnyílt az agrárszakemberek szabadegyeteme szombathelyen

vid/j/a hk

1962. december 15.

a medosz vas megyei területi bizottsága, a tit vas megyei szervezetének agronómiai szkaosztálya és a hazafias népfrent vas megyei bizottsága rendezésében szombathelyen, az ady endre művelődési otthonban szombaton megnyílt az agrárszakemberek szabadegyeteme.

az első előadást - nagy számú gépállomási, állami gazdasági, termelészövetkezeti vezető részvételével - petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes tartotta vas megye mezőgazdaságának lehetőségei címmel. az előadást vita követte. a további előadásokon neves kutatók és mezőgazdasági szakemberek a mezőgazdasági szakoktatással, a kutató intézetek munkájával, a növényvédelem és a növényápolás új útjaival, a szarvasmarhatenyésztés, valamint a gyümölcs- és zöldségtermelés lehetőségeivel foglalkoznak./mti/

14.45/a

- 28 -

14.50 2. u

bb 42. három évre szóló hosszulejáratu kereskedelmi megállapodás jött létre hazánk és a benelux államok között

1 sz/sze vm vg

1962. december 15.

a magyar külkereskedelem és a benelux államok képviselőinek november 26-tól budapesten folytatott tárgyalásai eredményeként szombaton a külkereskedelmi minisztériumban három évre szóló hosszulejáratu kereskedelmi megállapodást parafáltak. a megállapodás 1963 január 1-én ideiglenesen lép életbe, véglegesítésére pedig a ratifikációs okmányok kicserélésekor kerül sor.

a megállapodás, amely 1965 december 31-ig szól, magában foglalja az 1963-ra vonatkozó részletes kontingens-listákat. az összforgalom jövőre előreláthatólag 19 százalékkal növekszik. magyarországi a megállapodás értelmében textiliát, gépeket, gyógyszerészeti termékeket és mezőgazdasági cikkeket szállít a benelux államoknak. ugyanakkor onnan növényiolajokat, zsirokat, textilalapanyagokat és félkészgyártmányokat, műszálat, vegyipari termékeket gépeket, híradástechnikai cikkeket vásárol.

a megállapodást magyar részről török istván, a külkereskedelmi minisztérium főosztályvezetője, a magyar delegáció elnöke, a benelux államok részéről raul dooreman meghatalmazott miniszter, a benelux delegáció elnöke parafálta. a parafálásnál a delegációk tagjain kívül jelen volt bíró józsef külkereskedelmi miniszterhelyettes, ott volt a külügyminisztérium és külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. résztvett az aláírásnál j.j.l. pierre vanheerswynghele rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, és dr. johann huibert zeeman rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter./mti/

bb 47. doktoravatás a szegedi tudományegyetemen

vid fm/tné vm fm

1962. december 15.

szombaton a szegedi józsef attila tudományegyetem központi épületének aulájában ünnepélyesen doktorrá avatták a természettudományi és a bölcsészeti kar 12 végzett hallgatóját, valamint 49 joghallgatót, akik közül többen levelező úton végezték tanulmányukat. az új doktorokat dr. fodor géza tudományos rektorhelyettes köszöntötte./mti/

14.50/a

- 29 -

14.50 2. u

bb 38. Lovakkal, terménnyel üzérkedett - másfél évi szabadságvesztésre ítélték

1 bc/tr/m/sr

1962. december 15.

Schiffer Izrael budapesti lakos állandó munkát nem vállalt, s üzérkedéssel illetéktelen jövedelemre tett szert. Korábban iparengedély nélkül fuvarozott. Legutóbb vidéken olcsón lovakat vásárolt, s budapesten gyakran két-háromszoros áron eladta őket. Rövid idő alatt több mint 20 lovat vett és adott el. Ezenkívül pest környékén nagymennyiségű takarmányt - szénát, lóherét - vásárolt, s a fővárosban magánosoknak, főleg fuvarosoknak, jelentős felárral adta el.

A központi kerületi bíróság egy évi és 6 hónapi szabadságvesztésre ítélte, ezenkívül elrendelte a korábbi büntetéséből kegyelem folytán elengedett több mint egy évi szabadságvesztés végrehajtását, mert a kegyelmi határidő eltelt előtt újabb bűncselekményeket követett el. Két büntetését, akik kisebb arányban vettek részt az üzérkedésben, rövidebb tartamú, részben felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte a bíróság. /mti/

...-

bb 46. tíz éves a csongrád-megyei könyvtár

- kétszeresére emelkedett hódmezővásárhelyen az olvasók száma -

vid/fm/tné/m/fm

1962. december 15.

Szombaton hódmezővásárhelyen a csongrád megyei könyvtár fennállásának tizedik évfordulója alkalmából könyvbarát-találkozót rendeztek. Kirschner Márton, a megyei könyvtár igazgatója beszámolt az elmúlt évtized eredményeiről.

A megyei könyvtár 1952 óta jelentősen gyarapodott, s jelenleg 70.000 kötettel rendelkezik. A fejlődésre jellemző többek között, hogy hódmezővásárhelyen tíz év alatt kétszeresére emelkedett a rendszeres olvasók száma. Ma már több mint 6000 beiratkozott tagot tartanak nyilván.

Az intézmény segítségével az irodalmi alkotások eljutottak a megye távoli falvaiba, a tanyavilágba is. Hódmezővásárhely külterületein 30 fiók működik, csongrád megye termelőszövetkezeteiben, községeiben pedig 180 könyvtár szolgálja a parasztság művelődését, szórakozását. /folyt. köv./

14.55/a

- 30 -

bb 46. /tíz éves ... 1. folyt./ m

Az olvasás megszerettetéséhez hozzájárultak a könyvtár művelődési autói, amelyek gazdag anyaggal keresik fel az eldugott településeket, hogy ott filmvetítéseket és előadásokat tartsanak. /mti/

...-

bb 43. ujitási kiállítás nyílt pécsen és nyíregyházán

1 vid/sl/sze/m/

1962. december 15.

Pécsen és Nyíregyházán szombaton ujitó-kiállítás nyílt, ahol baranya, illetve szabócs-szatmár megye dolgozóinak legsikerültebb ötleteit, ésszerűsítéseit mutatják be. Pécsen a szakszervezetek megyei tanácsának székházában 17 vállalat dolgozóinak 130 ujitását tarták a látogatók elé. Ezuttal először került nyilvánosság elé a komló ujitók vulkánhab elnevezésű építőeleme, amelynek alkalmazásával feleslegessé válik az épületek tatarozása. Kiállították Kraft Ferenc vasasbányai lakatos pneumatikus elveken működő készülékét is, amelynek segítségével az ugynevezett koncentrált munkahelyeken 10 másodperc alatt lehet megtölteni egy-egy csillót. Nyíregyházán ezuttal a harmadik megyei ujitó-kiállítást rendezték, amely sokkal gazdagabb az első kettőnél. 21 vállalatnak csaknem kétszáz jelentősebb ujitását vonultatták fel. /mti/

...-

bb 39. André Wurmser

p.k./m/hk

1962. december 15.

A Magyarországon tartózkodó francia író hétfőn, december 17.-én 17.30 óra-kor az ötvös Loránd tudomány egyetem bölcsészkarán előadást tart „Balzac ou la comédie inhumaine”, - Balzac avagy az embertelen komédia - címmel. /mti/

...-

15.05/n

-31-

1516 L. m

bb 40. 1.5 millió utasra számít a budapesti mávaut a karácsonyi és az újévi forgalom idején - 140 kocsit „kérnek kölcsön”, vidéki városokból

1 hbj/gg/m/vg

1962. december 15.

rekordforgalomra számít a karácsonyi és az újévi ünnepek idején a budapesti mávaut. tavaly december utolsó tíz napján 1,236.200 utast szállított, az idén - az előzetes felmérések szerint 1,5 millió utassal számolnak. erre a nagy munkára a budapesti mávaut alaposan felkészült. a buszok fő-, és futójavitását úgy szervezték meg, hogy december 15-ig minden kocsi üzemképes lesz, s a karácsonyi forgalomban az összes autóbusz szállíthatja az utasokat. még így sem elegendő azonban a kocsipark, úgy hogy több vidéki városból irányítanak 140 buszt a fővárosba, még pedig dunaujvárosból, tatabányáról, salgótarjánból. a pénztárak már megkezdtek elővételben is a jegykiadást.

a legtöbb utas természetesen az engels téri pályaudvaron fordul meg majd ezekben a napokban, amely már a szokásos napi forgalomban is szűknek bizonyult. ezért rendkívüli intézkedések váltak szükségessé. csúcsgalomban az érkező járatokat a guszev utcába irányítják. gondoskodott a budapesti mávaut arról is, hogy a kocsik fűtőberendezése kifogástalan legyen.

a budapesti mávaut egyébként összegezte már évi munkáját. december 10-ig 66 millió utast szállított - s ezzel teljesítette az éves utasszállítási tervét - a számítások szerint az év végéig összesen mintegy hetvenmillió utast visz. 35.000 különjáratot indított. most már nyolc csuklós jármű közlekedik a budapesti mávaut vonalain, négy a vácin, egy az érden és három a duna-kanyarban. az idén 95 kocsi kalauz nélkül járt, az utasok a perselybe ejtik a viteldíjat, jövőre újabb husz kocsin vezetik be ezt a jól bevált rendszert. /mti/

bb 44. kiállítás martyn ferenc festőművész könyv-illusztrációiból

t s/gg/m/fm

1962. december 15.

a magyar helikon könyvkiadó a műcsarnokkal közösen kiállítást rendezett martyn ferenc festőművész könyvillusztrációiból. a tárlaton a művész 72 rajzát mutatják be a közönségnek. ezek az illusztrációk a don quijote és a bováryné című köteteket díszítik.

a kulturális kapcsolatok intézetében megrendezett kiállítást szombaton dr. vayer lajos egyetemi tanár nyitotta meg. /mti/

15.22/n

-32-

15.26 Zel

bb 45. befejezte tervét az angyalföldi butorgyár - több mint háromszáz fáklya kombinált szekrény készült terven felül

1 sz/sze-lm vg

1962. december 15.

az angyalföldi butorgyár dolgozói szombaton jelentették, hogy e héten már teljesítették a kongresszusi felajánlásokkal tetézt felemelt évi tervüket is. elkészült a terven felül vállalt több mint háromszáz fáklya kombináltszekrény és az új típusú csillag elnevezésű szobaberendezés száz garnitúrából álló első sorozata is. a munka értékét még inkább növeli, hogy a terven felüli gyártmányok egy részéhez, 220 kombináltszekrényhez megtakarított faanyagot használtak fel. ugyancsak megtakarított faanyagból kezdték el az új típusú modern garnitúrák gyártását. az új butorok annyira megnyerték a vásárlók tetszését, hogy jövőre 900 garnitúrát rendelt a kereskedelem és a terv befejezése után a gyár dolgozói máris hozzáláttak gyártásuk előkészítéséhez. ugyanakkor felkészülnek az 1963-ban érkező automata gépsor fogadására, üzembehelyezésére és egy újabb modern formájú butor, a 16 részből álló, úgynevezett modul-család kialakítására, amelyet a tervek szerint nemcsak teljes garnitúrában, hanem egyedi darabonként is meg lehet majd vásárolni. /mti/

bb 48. kollégiumavató ünnepség a miskolci villamosipari technikumban

1 vid sl/sze-lm hk

1962. december 15.

a miskolci villamosenergia-ipari technikum diákok otthona, ahol 150 vidéki tanuló nevelkedik, most kollégiumi rangra emelkedett. a kollégiumi avatóünnepséget, amelyen résztvettek a kiskőrös megyei bizottságának és a nehézipari minisztériumnak a küldöttei is, szombaton tartották. a bláthy ottórról elnevezett intézettel ötre emelkedett a miskolci középiskolai kollégiumok száma. /mti/

bb 49. három új bolt nyílt szombathelyen

vid sl/sze-lm hk

1962. december 15.

szombaton három új boltot adtak át szombathely lakosságának. a most átadott női ruha-, a műanyag- és a keravill-üzletek dus árukészletekkel ellátva nyomban meg is kezdték az árusítást. /mti/

15.30/n

-33-

118

bb 50. teljesítette éves tervét a szombathelyi cipőgyár

vid sl/sze-lm hk

1962. december 15.

vas megye legnagyobb üzeme, a 3.500 munkást foglalkoztató szombathelyi cipőgyár szombaton teljesítette 1962-es tervét. a gyár dolgozói az idén 3.412.800 pár cipőt készítettek, tíz százalékkal többet, mint tavaly. eleget tettek exportkötelezettségeiknek is, összesen 568.000 pár lábbelit küldtek a szovjetunióba, lengyelországba, az ndk-ba és több nyugati államba. az év hátralevő időszakában körülbelül 170.000 pár cipőt készítenek terven felül./mti/

--

bb 51. nyugalomba vonult idős munkást bucsuztattak diósgyőrről

vid sl/sze-lm hk

1962. december 15.

a diósgyőri gépgyárak színvölgyi művelődési otthonában szombaton bucsuztatták a dolgozók morvai sándort, a dimásvag gépgyár többszörösen kitüntetett asztalosát, aki több mint harminc évi munka után nyugalomba vonult. az idős munkást ajándékokkal halmozták el munkatársa./mti/

--

bb 52. megérkeztek a 11. magyar-szovjet orvosi konferencia szovjet résztvevői

ms tné-lm fm

1962. december 15.

szombaton budapestre érkeztek a december 17-én kezdődő kétnapos 11. magyar-szovjet orvosi konferencia szovjet résztvevői: n.m. sihova, az orvostudományok kandidátusa, a szocsi reumatológiai klinika vezetője és n.v. kublickaja, az orvostudományok kandidátusa, a szovjetunió reumatológiai tudományos kutató intézetének főmunkatársa. a vendégeket a keleti pályaudvaron az egészségügyi minisztérium, az országos reuma- és fürdőügyi intézet, valamint az mszbt munkatársai fogadták. sihova és kublickaja kandidátusok a konferencia után felkeresik budapest és az ország több reumatológiai gyógyintézetét is./mti/

--

15.30/n

-34-

bb 41. a máv tájékoztatója

k hbj/szb vg

1962. december 15.

a máv vezérigazgatósága, tekintettel a december 24-26 hármas és a december 31-én és január 1-én kettős ünnepekre a következőkre hívja fel az utazóközönség figyelmét:

1. december 24-én hétfőn
,, 25-én kedden
,, 31-én hétfőn a hivatalos menetrendkönyvben munkaszüneti napokra előírt

december 26-án szerdán és
január 1-én kedden és vasárnapokra előírt,
december 22-én szombaton
,, 29-én szombaton a pénteki munkanapokra előírt,
december 23-án vasárnap
,, 30-án vasárnap a szombati munkanapokra előírt,
,, 27-én csütörtökön
január 2-án szerdán a hétfői munkanapokra előírt vonatok közlekednek.

2. a hétvégi távolsági munkásvonatok budapestről december 23-án és december 30-án a nem szabad szombatos heteknek megfelelően indulnak. ellenirányban december 26-ra, 27-re és január 1-ről 2-re hajló éjjel közlekednek.

3. tekintettel a várható erős utasforgalomra, december 22-24, december 26-27, december 29-30-ig, január 1-2-án, egyes gyors, sebes, személyvonatok mentesítésére mentesítő vonatok közlekednek.

a mentesítő vonatok közlekedéséről a pályaudvarok adnak bővebb felvilágosítást.

4. a karácsonyi és újévi utazással kapcsolatos jegyváltás megkönnyítésére valamennyi budapesti pályaudvaron minden jegypénztár egész napon át elővételben is kiad bármilyen menetjegyet. egyes nagyobb vidéki állomásokon, továbbá busz menetjegyirodáiban ugyancsak váltható elővételben menetjegy.

a vezérigazgatóság kéri az utazóközönséget, hogy menetjegyét lehetőleg elővételben váltsa meg azon az állomáson, amelyikről utazni kíván, mert ezzel a torlódás elkerülhető, rövidebb idő alatt kényelmesen történhet a jegyváltás. az elővételért külön díjat nem kell fizetni. aki jegyét elővételben váltja meg, közölje a pénztárossal, hogy melyik napon kíván utazni.

a máv vezérigazgatósága mindent elkövet az előrelátható rendkívül nagy utasforgalom zavartalan lebonyolítására. az ünnepi forgalom alatt mintegy 260-280 mentesítővonat közlekedtésére készül fel a vasut. /mti/

--

15.40/n

-35-

NE

bb 54. megenyhült az idő - dolgoznak a szántótraktorok

vid ö kz szb ká

1962. december 15.

gépállomási és szövetkezeti traktorosaink az elmúlt héten is minden lehetőséget kihasználtak arra, hogy folytassák a szokatlanul korán lehullott hó miatt abbamaradt őszi mélyszántást. az alföldi békés és a dunántúli tolna megyéből érkezett jelentés egybehangzóan mutat rá, hogy a hét első felében még csak a nagyteljesítményű lánctalpas traktorok birkóztak meg az erősen fagyos talajokkal. ezek a gépek mindvégig teljes üzemben voltak. egyes helyeken, így tolna megyében a mözsi új élet termelészövetkezet kölcsön gépeket is „bevetett”. három, a vízügyi főigazgatóság tulajdonában levő lánctalpas traktor dolgozott egész héten a határukban, ahol még 700 holdnyi mélyszántás vár elvégzésre. békés megyében már csütörtökre, tolnában pedig a hét utolsó napjára enyhült meg úgy az idő, illetve engedtek fel annyira a fagyos talajok, hogy a könnyebb traktorok is munkába állhattak. békés megyében 400, tolnában pedig száz traktor dolgozik ismét a földeken. /mti/

bb 55. százharminc mezőgazdasági mérnököt avattak az agrártudományi egyetemen

t. ie szb ká

1962. december 15.

szombaton délelőtti oklevélkiosztó ünnepélyt tartottak gödöllőn, az agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi karán. dr. penyigey dénes dékán 130 újonnan avatott agrármérnöknek adta át a diplomát, közöttük hat, levelező tagozaton végzett szakembernek.

az agrártudományi egyetemen hosszabb idő óta most először került sor az év végén a diplomakiosztásra. az eddigi rendszertől eltérően ugyanis a hallgatók a nyolc elméleti félév után öt hónapos üzemi gyakorlaton vettek részt, s csak ez után, decemberben államvizsgáztak. az első tapasztalatok szerint az új módszer igen előnyös; az ideai államvizsgákon a mérnökjelöltek már a munkájuk során kialakított üzemi szemlélet alapján számoltak be az egyetemen tanultakról. a fiatal mérnökök többsége gyakornoki munkáját most ugyanabban az állami gazdaságban vagy termelészövetkezetben folytatja, ahol a nyáron megkezdte, körülbelül egyharmaduk pedig abban az üzemben dolgozik, amelyről tanulmányai idején társadalmi ösztöndíjat kapott. /mti/

15.45/n

-36-

// gyakorlati

bb 63. újabb hóakadályok a bakonyban - közlekedési balesetek a dunántúli síkos utakon

vid tm-lm szf

1962. december 15.

a bakony vidékén pénteken a délutáni és az esti órákban újabb hófúvás keletkezett. a viharos erejű szél néhány óra alatt ismét hóakadályokat hordott össze a nemrégén felszabadított utakon. az esti órákban többhelyen egy méter magas gátak torlaszták el az utakat. zirc környékén járhatatlan lett a 821-es bodajki utvonál, valamint az olaszfalusi, lókuti és porvai községi bekötőt. az eljegesedő hóban csak lépésben haladhattak a járművek a 8-as számú országos főutvonál veszprém-bakonygyepesi szakaszán. az akadályok eltávolítására szombaton reggel 3 hóekét és két nagy teljesítményű hómarógépet állítottak munkába.

a rossz utviszonyok több közlekedési balesetet okoztak a dunántúlon, főleg a bakonyi térségben. herend környékén a síkos uton két, eléggé nagy sebességgel haladó tehergépkocsi egymásnak futott. a bennülők megsérültek. az összeroncsolt járművek eltávolításáig a közlekedésrendészet lezárta az utszakaszt. a síkos uttestről több gépkocsi farolt az árokba, nagyobb kár és sérülés azonban nem történt. a veszprémi viadukton gépkocsi ütötte el fíngyán ferenc veszprémi lakost, aki itt állapottban megcsuszott az uttesten. szerencséjére csupán kisebb sérülést szenvedett. /mti/

bb 65. kodály-hangverseny a zeneakadémián

k ms/gk-lm fm

1962. december 15.

december 16-án kodály zoltán 80. születésnapján a kisipari szövetkezetek legjobb kórusai hangversenyt adnak a zeneakadémia nagytermében. a magyarokhoz című kánonnal kezdődő műsorban kodály zoltán számos kórusműve hangzik fel. befejezésül az erkel ferenc központi művészegyüttes és a postás szimfónikus zenekar fasang árpád vezényletével a budavári te deum-ot adja el. a hangverseny este fél 8-kor kezdődik. /mti/

16.00/n

-37-

bb 53. a budapesti pártbizottság ülése

k h1/tm szb fm

1962. december 15.

az mszmp budapesti bizottsága szombaton ülést tartott. gáspár sándor, a pártbizottság első titkára ismertette a 8. pártkongresszus határozataiból adódó budapesti feladatokat. a beszámoló után a pártbizottság megtárgyalta és jóváhagyta az 1963 első félévének munkatervét. /mti/

--

bb 56. a mezőberényi önkéntes tűzoltók félévszázados jubileuma

vid fm/tné szb fm

1962. december 15.

a mezőberényi önkéntes tűzoltótestület szombaton ünnepelte fennállásának 50. évfordulóját. a községi tanácsházán rendezett diszkozyűlést kutyik mátyás, a községi tanács vb. elnökhelyettese, a testület elnöke nyitotta meg, majd petrics daniel tűzoltó-főhadnagy, a testület 34 éve szolgáló parancsnoka ismertette a mezőberényi önkéntes tűzoltók félévszázados munkáját. /mti/

--

bb 57. elutazott a lengyel egészségügyi küldöttség

ms/tné szb fm

1962. december 15.

a jerzy sztachelski közegészségügyi miniszter vezetésével hazánkban járt lengyel egészségügyi küldöttség szombaton elutazott budapestről. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren dr. doleschall frigyos egészségügyi miniszter és dr. vilmon gyula miniszterhelyettes búcsúztatta. jelen volt henryk grochulski budapesti lengyel nagykövete is. /mti/

--

bb 58. a fővárosi mozivállalat közli:

k vt/gg szb fm

1962. december 15.

a mozilátogató közönség kívánságára az ünnepek előtti torlódás elkerülése végett a fővárosi filmszínházak már december 17-től hétfőtől kezdődően árusítják a karácsonyi jegyeket. a corvin filmszínház ugyancsak hétfőtől nemcsak háromnapos, hanem folyamatos elővételben adja ki a jegyeket az édes élet című filmhez. /mti/

--

16.05/n

-38-

bb 60. megkoszorúzták kreutz róbert sirját

szs/m/sr

1962. december 15.

a könnyűipari minisztérium kreutz róbert kollégiumának ifjúsága szombaton délután a kerepesi uti temetőben megkoszorúzta névadójuknak, az 1944-ben mártírhalált halt vasas ifjúnak sirját, kreutz róbert halálának 18. évfordulója alkalmából. a koszorúzáson megjelentek a kreutz család tagjai, az egykori harcostársak és a társadalmi szervezetek képviselői. /mti/

bb 61. mit várnak a csillagászok a bolygóközi felderítő űrpraktákról?

i tz/gg/m/vg

1962. december 15.

a bolygótestvéreink felé száguldó két űrlaboratórium közül a mariner 2. nevű amerikai űrhajó péntek este jelentette a földre a venusről gyűjtött adatokat,

ebből az alkalomból dr. kulín györgy, az uránia bemutató csillagvizsgáló igazgatója elmondta, hogy a csillagászat a bolygóközi űrlaboratóriumok jelentéseitől sok kérdésre vár feleletet.

bolygószooszédaink közül kétségkívül a vénusról tudjuk a legkevesebbet, főleg rendkívül vastag felhőtakarója miatt. még azt sem lehet megfigyelni, mennyi idő alatt fordul meg tengelye körül, tehát meddig tart egy vénus-nap. erre a kérdésre különféle feltevések merültek fel. egyesek szerint 22 és fél óráig tart egy venus-nap de volt, aki azt állította, hogy egy venus-nap hossza megfelel a föld 225 napjával. a venus légkörének külső rétegében sok a széndioxid, a hőmérséklet pedig minusz 39 fok, de általában a légkör összetételéről, egyes rétegei sűrűségéről és hőmérsékletéről nincs adat. a naptól 1.8-szer annyi energiát kap, mint a föld, de felhőzete többet is ver vissza, s nem tudjuk, mennyi jut le a felszínre. a talajhőmérsékletre is számtalan feltételezés van forgalomban egészen a plusz 300 celsius fokig, de egyik sem vitathatatlan. észleltek a vénuson a mi villámainknak megfelelő elektromos kisüléseket is, de titok, hogy ezeket is kíséri-e csapadék, s ha igen, mi lesz belőle. a felszín tagoltságára pedig a radarhullámok egyelőre eléggé bizonytalan híradásaiból tudunk csak következtetni. /folyt.köv./

16.10/lm

-39-

102

bb 61. /mit várnak ... 1. folyt./ m

a mariner-2. főleg a venus felszíni hőmérsékleti viszonyairól és az esetleges méghesés tér erősségéről gyűjtött adatokat, sőt a felhőzet átlátszóbb részein keresztül infravörös- fényképezéssel elvileg a bolygó felszínéről is készíthetett olyan felvételeket, amelyekben még néhány száz méteres részletek is felismerhetők lennének. hiszen abból a távolságból, amennyire a rakéta megközelítette, a venus mintegy 2500-szor akkorának látszik, mint a földről a hold, elektromágneses kisugárzásai pedig csaknem kétszázszor erősebben érkeztek a marinerhez, mint a földre.

a távolabbi mars közelébe a szovjet rakéta csak hónapok múlva jut el. mivel ezt a bolygót már sokkal jobban ismerjük, a mars-1-re kevesebb titok megfejtése vár, de éppen a legizgalmasabb kérdésre adhat választ. igazolhatja azokat az eddigi vizsgálatokat, amelyek az életet a marson nemcsak elképzelhetőnek, hanem kétségtelennek is mutatják.

nagy istván györgy gépészmérnök, a mtesz központi asztronautikai szakosztályának vezetőségi tagja szerint az űrben szerzett adatok eljuttatása a földre igen bonyolult feladat, a különböző műszerek méréseit össze kell gyűjteni az ugynevezett memóriaegységben, amely leginkább egy miniatűr magnetofonhoz hasonlítható. a különleges vezérlő berendezés meghatározott sorrendben egymásután, letapogatja, az egyes műszerek jelzéseit, amelyek azután rádiójelekké átalakítva ugyanebben a sorrendben kerülnek a „szalagra”, a szalagot az adás időpontjában sokszorosan felgyorsítva játssza le a műszer a földre irányított antenán keresztül. az ismert bip-bip hang is a gyorsan forgó szalagról továbbított jelek összefolyó hanghatása volt. felhasználható adatok akkor lesznek belőlük, ha a földi magnetofonra felvett jeleket ismét lassan játsszák rá egy katódsugár-oscillográfra, amelyen már eredeti formájukban rajzolódnak ki, úgyhogy akár filmre is vehetők.

e jeleket a legnagyobb valószínűség szerint a milliméteres, esetleg a centiméteres hullámhosszokon továbbítják, amelyek a legkevesebb zavarnak vannak kitéve utközben, de - részint az űrbeli adó-, részint a földi vevőberendezések saját zajai, s a légkörben fellépő zavarok hatására ennek az oscillogrammnak a „megfejtése”, tehát belőle a távoli műszerek eredeti jelzéseinek kihámozása még mindig igen bonyolult feladat. előfordulhat, hogy a rakétában öt perc alatt rögzített adatok feldolgozása a legkorszerűbb kibernetikai eszközökkel is hónapok munkáját igényli.

mindenesetre kétségtelen, hogy csupán e két testvérbolygó teljes megismeréséhez is a jelenleg űrrakéták számos utódját kell még felderítőként utnak indítani, mielőtt nyomukba léphet a leg-tökéletesebb „műszer”, - maga a kutató ember is. /mti/

16.15/n

-40-

bb 62. a tanmenetbe beépített széleskörű pályaválasztási tanácsadás kezdődik az iskolákban

t szf/tm-lm cz

1962. december 15.

szombaton délelőtt a munkaügyi minisztériumban budapesti, a bér- és munkaerőgazdálkodási főosztály vezetője és jénői jénő osztályvezető tájékoztatta a sajtó képviselőit a széleskörű pályaválasztási tanácsadás rendszeres, szervezett megkezdéséről.

mint elmondották, az erre vonatkozó kormányhatározat értelmében a tanácsadást nem külön intézményekben, hivatalokban szervezték meg, hanem a pedagógusokra bízta és beépítették az iskolai tanmenetbe. az általános iskolák 5. és a gimnáziumok első osztályától kezdve a pedagógusok, osztályfőnökök a rendszeres tanítási, valamint az osztályfőnöki órákon, illetve a politechnikai foglalkozásokon, a gyermekek hajlamait, képességeit kifürkészve, megismerve, fokozatosan szerettetik meg, ismertetik meg tanítványaikkal a különböző pályákat, szakmákat. így mire a gyermek elvégzi az általános iskola 8. osztályát, illetve leérettségizik, a pedagógus irányításával dönthet, milyen pályára akar lépni.

a pályaválasztási tanácsadást központilag mint a legfelsőbb munkaerőgazdálkodási szerv, a munkaügyi minisztérium irányítja, a direkt-irányítást pedig a művelődésügyi minisztérium végzi, a kisz, a minisztériumok, a szot, a nőtanács és az egyéb társadalmi szervek képviselőiből alakult országos pályaválasztási tanács segítségével, vidéken megyei pályaválasztási tanácsok alakultak, ezek a megyei, városi tanácsok és a társadalmi szervezetek közreműködésével helyileg irányítják, szervezik a tanácsadási munkát.

a szervezett pályaválasztási tanácsadásnak ez a formája az idei tanévben indult, illetve kezdődik meg. kezdeti lépésként most jelent meg az iskolákban annak a kiadványsorozatnak az első füzetete, amely a pedagógusokat tájékoztatja a tudni- és tennivalókról, a tanácsadás szempontjairól, problémáiról. a füzetet valamennyi általános gimnázium és általános iskola érdekelt pedagógusai megkapták. a megyei, illetve megyei jogú városokban a városi pályaválasztási tanácsok az iskolákon kívül is végeznek tájékoztató munkát a szülők körében, s belevonják a helyi kisz-szervezeteket, a nőtanácsot, a tit-et, a szakszervezetek megyei tanácsát stb.

/folyt. köv./

16.20/n

-41-

bb 62./ a tanmenetbe...folyt./lm

az idén megkezdett munka teljes kibontakozásában akkor érezteti majd hatását, amikor a mostani 5. osztályos általános iskolások és a jelenlegi elsőosztályos általános gimnazisták kikerülnek az életbe. addig is igyekeznek hozzásegíteni a fiatalokat a minél előbbi elhatározáshoz, hogy a lehetőségek és a szükség szerint a nekik legmegfelelőbb szakmákban, illetve iskolákban való továbbtanulást választhassák. ezért a jövő évtől kezdve minden esztendőben már januárban közlik velük a választási lehetőségeket. január vége felé ismertető füzet jelenik meg, ezek felvilágosítják a pedagógusokat, a szülőket, hogy milyen lehetőségek vannak a fiataloknak a különféle közép- és felsőfokú iskolákban való továbbtanulásra, az ipari, a mezőgazdasági és a kereskedelmi szakmákban való elhelyezkedésre. közlik majd a füzetek, hol helyezkedhetnek el azok a fiatalok, akik nem akarnak tovább tanulni. a megyékben is kiadnak hasonló füzeteket, ezek a gyermekek szükebb hazájának konkrét továbbtanulási, elhelyezkedési lehetőségeiről tájékoztatnak.

februártól kezdve az iskolákban ankétokon is megbeszéljük a szülőkkel, milyen pályákat tanácsolnak a fiataloknak. a jövő évtől fogva a különböző foglalkozásokat, szakmákat ismertető kiadványsorozatot indítanak, hogy ezzel is megkönnyítsék a gyermekek és szülei választását. a füzetek fokozott figyelmet fordítanak a falusi fiatalságra, a lányok és az érettségizettek szakmaválasztási lehetőségeinek ismertetésére./mti/

--

bb 59. román oktatásügyi szakemberek érkeztek hazánkba

k sze-lm fm

1962. december 15.

a magyar-román kulturális egyezmény alapján szombaton magyarországra érkezett pantelie birnea a román oktatásügyi minisztérium pénzügyi főigazgatóságának vezetője és petre balta az oktatásügyi minisztérium felsőoktatási főigazgatóságának csoportvezetője./mti/

--

16.28/n

-42-

bb 64. élelmiszeripari és könnyűipari központ lesz békéscsaba - somogyi miklós a szakszervezetek békés megyei küldöttértekezletén

vid tné szb szf

1962. december 15.

szombaton békéscsabán az építők művelődési házában tartották meg a szakszervezetek megyei tanácsa 5. küldöttértekezletét, melyen a 140 küldött 70.000 békés megyei szervezett munkást képviselt. a diszelnökségben helyetfoglalt somogyi miklós, az mszmp politikai bizottságának tagja, a szot elnöke és szabó sándor, az mszmp békés megyei bizottságának titkára is.

az szmt beszámolóját lipták pál a szakszervezetek megyei tanácsának vezető titkára ismertette.

a beszámolóból és számos hozzászólásból kiderült, hogy a 8. pártkongresszus tiszteletére indított munkaverseny kimagasló eredményeket hozott békés megye üzemében, intézményében. a vezető titkár elmondotta, hogy békéscsaba a közeljövőben élelmiszeripari és könnyűipari centrummá fejlődik. új konzervgyár, hűtőház működik máris a viharosarkai földmunkásmozgalom egykori fellegvárában a korszerűsítik, bővítik a könnyűipari üzemeket. hangsúlyozta a beszámoló, hogy a szakszervezeteknek fel kell készülniük az ipari fejlődésre és segíteniük kell a szakmai továbbképzést, a munkavédelem és balesetelhárítás megszervezését, a jobb munkakörülmények kialakítását.

ezután megválasztották a szakszervezetek megyei tanácsa és a számvizsgáló bizottság 55 tagját, pótagját. /mti/

--

bb 66. lakástextil kiállítás nyílt a magyar építőművészek szövetségének székházában

k sb/tm szb

1962. december 15.

szombaton délután a magyar építőművészek szövetségének székházában major máté, a szövetség elnöke megnyitotta az iparművészeti vállalat komplex tervező stúdiójának lakástextil-kiállítását. a bemutatón 16 fiatal textiltervező iparművész állította ki legújabb alkotásait. több mint 30 modern mintájú függönyt, faliszőnyeget, butorhuzatot és egyéb lakástextilt mutatnak be, amit a nagyközönség megvásárolhat a kossuth lajos utcai iparművészeti boltban, vagy a kereskedelem megrendelheti az iparművészeti vállalatnál. a kiállítást december 27-ig tekinthetik meg az érdeklődők, naponta délelőtt 11 óra és délután 7 óra között a szövetség /8. kerület puskin utca 26/ székházában. /mti/

--

16.35/n

-43-

bb. 67. a főtí gyermekváros művészegyüttese békés megyében

vid/fm/tné/e fm

1962. december 15.

a főtí gyermekváros uttörőinek 36 tagu ének- és táncegyüttese békés megyében vendégszerepel. a kis vendégek tiszteletére a sarkadi uttörők szombaton délelőtti műsoros vidám találkozó rendeztek sarkadon a járási művelődési házban. a főtí uttörők vasárnap okányban találkoznak a helybeli iskolásokkal és ugyancsak bemutatják műsorukat is. /mti/

--

bb. 68. a fejér megyei tanács ülése

vid/sze/e fm

1962. december 15.

a fejér megyei tanács székesfehérvárott ülést tartott. bujdosó imre, a megyei tanács vb elnöke összegezte a legutóbbi tanácsválasztások óta elért eredményeket, ismertette fejér megye mezőgazdasági, ipari és kulturális életének négy éves fejlődését. megemlékezett arról a jelentős társadalmi munkáról is, amellyel a lakosság a községfejlesztési tervek végrehajtását segítette. a tanácsülés egyhangulag elfogadta a beszámolót. /mti/

--

bb. 69. hivatalos nyereségjegyzék a Lottó 50. játékhétéről

cz/e

1962. december 15.

az 50. játékhétre beérkezett 4.501.896 darab lottószelvény ötös találat nem volt. négy találatot 33 fogadó ért el, a nyereségösszeg egyenként 102 316 forint 25 fillér. három találatot 3.412 fogadó ért el, a nyereségösszeg egyenként 495 forint. a kéttalálatos szelvények száma 113.996 darab. ezekre egyenként 14 forint 80 fillért fizetnek. /mti/

--

bb. 71. ünnepi hangverseny győrről kodály zoltán 80. születésnapja alkalmából

vid/fm/tné/e fm

1962. december 15.

szombaton délután győrött a tanítóképző intézetben ünnepi hangversenyt rendeztek a 80 éves kodály zoltán tiszteletére. a hangverseny kodály „köszöntő” című művével kezdődött, majd barsi ernő, az intézet vezető tanára méltatta a mester munkásságát. utána az intézet ének- és zenekara kodály-műveket adott elő. /mti/

--

16.40/n

-44-

bb 70. tíz éves a bajai józsef attila művelődési ház

vid gk-lm fm

1962. december 15.

tíz éve működik bácska egyik nagy kulturális központja, a bajai józsef attila művelődési ház. az intézmény fennállása óta több területen végzett uttörő munkát. többek között az országban itt szervezték meg először a klubmozgalmat. a különféle kluboknak 250 állandó tagja van. jelentős eredményt értek el az ismeretterjesztésben is. egy évtized alatt csaknem 1100 előadást tartottak, s ezeken több mint 80 000 hallgató vett részt. jelenleg tíz öntevékeny művészegyüttes- énekkar, színjátszó csoport, tambura zenekar, társasági és népi táncanfolyam, stb. -működik.

a jubileum alkalmából szombaton ünnepséget rendeztek. a tíz év eredményeiről kiállítás nyílt a művelődési házban. /mti/

--

bb 73. befejeződött debrecenben az országos orvos-ankét

vid fm/tné-lm fm

1962. december 15.

szombaton véget ért a hazafias népfront országos tanácsa által a debreceni kossuth lajos tudományegyetemen rendezett országos orvos-ankét.

a tanácskozás második napján dr. varga lajos, az egészségügyi minisztérium osztályvezetője tartott referátumot „az egészségügyi ellátás társadalmi vonatkozásai”, címmel, majd dr. jenyey endre, a debreceni orvostudományi egyetem közegészségtani intézetének igazgatója, ddr. szendrői zoltán budapesti főorvos, dr. vas imre a budapesti szabadsághegyi tüdőbetegszanatórium igazgatója, dr. hönig vilmos, az országos traumatológiai intézet igazgató- főorvoshelyettese, és dr. murányi klára, a hajdu-bihar megyei tanács kórházának radiológus főorvosa tartott kiegészítő előadást.

a vitában többek között felszólalt harmati sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának titkára. /mti/

--

16.45/n

-45-

KG

bb 72. folytatódik az enyhe óceáni légáramlás: szombaton újabb „meleg”, front hullám érkezett, kisebb havazásra, esőkre kell számítanunk - dél-európában 16-19 fokos tavaszi meleg, skandináviában 34 fokos fagy

i cs/j szb ká

1962. december 15.

az atlanti óceán térségeiből - a nemrég kialakult ciklon-rendszerek hatására - egymás után indulnak európa fölé a viszonylag meleg légtömegek, s már pénteken szerte nyugat-, észak- és közép-európában esőzések, kisebb havazások kezdődtek, a nyugat-európai partvidékeken pénteken plusz 6-8 fokig emelkedett a hőmérséklet, az enyhe front hullámok erős, helyenként viharos széllel törnek tovább keletnek. szombaton már a szovjetunió európai részén is általában csak mínusz 1-3 fokig süllyedt az éjszakai hőmérséklet, ugyanakkor skandináviában, finnországon és a fehér-tenger partvidéken mínusz 27-34 fokos fagyot mértek.

dél-európa egyes vidékeire szinte tavaszi meleg időjárás köszöntött be, a hajnali minimumok általában 11-13 fokosak voltak, sőt athénben szombaton reggel 17 fokot mértek, a nappali hőmérséklet néhány helyen 16-19 fokig emelkedett.

a hazánkban pénteken hullott csapadék mennyisége valamivel 10 milliméter alatt volt, csupán zircről jelentettek 21 millimétert, a csapadék a dunántúlon és egyes északi vidékeken hó alakjában hullott le és „meghízta”, a korábban összegyűlt réteget. legvastagabb a hó a dunántúlon, a farkasgyepői állomás 53 centiméteres réteget jelentett, dobogókőn 36, a kékesen 19, a galyatetőn 16 és a szabadság hegyen 18 centi a hó magassága.

a hőmérsékleti maximumok pénteken országosan plusz 2-5 fokig emelkedtek, de a délkeleti megyékben nem volt ritkaság a 7-9 fok sem. a szombatra virradó éjszaka az ország nagy részén derült volt az égbolt, erősödött a talajszinti sugárzás, így a dunántúlon már mínusz 5-7 fokos fagyok voltak, a tiszántúlon azonban csak plusz 1 - mínusz 1 fokig hűlt le a talajszinti levegő. szombaton a kora délutáni órákban országsszerte 0 - plusz 3 fok körüli hőmérsékleti szint alakult ki.

a legutóbbi jelentések szerint nyugatról újabb meleg front hullám érkezett az ország nyugati határára, amelynek hatására már szombaton délnél havazás kezdődött sopron vidékén, továbbra is számítanunk kell gyors felhőátvonulásokra, erős, időnként viharossá fokozódó szélre, valószínűnek látszik, hogy az újabb enyhe frontot kísérő felhősödés a vasárnapra virradó éjszaka vagy vasárnap újabb esőzést, kisebb havazásokat okoz, később azonban felszakadozik a felhőzet, egyes országrészekén többórás napsütés is lehetséges. /mt1/

-. -

16.55/n

-46-

MB

bb 74. új elektromos beégető kemencét helyeztek üzembe szombaton a salgótarjáni üvegyárban

vid sze szb

1962. december 15.

a salgótarjáni palacküvegyár harmincnál több nyugati ország mintegy tízenötmillió forint értékű ármegrendelését teljesítette idén. a gyár világszerte ismert csiszolt készletein kívül egyre nagyobb szerepet kap a megrendelésekben a festett árukészlet is. a festőüzemből kikerült munkákat eddig generátorgázzal fűtött kemencében égették. a gázos kemencében történt égetés után azonban a gyakran fellépett husz-harminc fokos hőingadozás miatt sok selejt keletkezett. ahhoz, hogy a festék az üvegbe beleégjen, egyenletes és magas hőre van szükség. a festett készletek iránti nagy érdeklődés és igény kielégítésére ajánlotta fel a ferunion külkereskedelmi vállalat az üvegyárnak az egyik belga céggel gyártott és eddigi legkorszerűbb elektromos beégető kemence megvásárlását. a kétmillió forint értékű berendezést azonban csak azzal a feltétellel kaphatta meg az üvegyár, ha még az idén terven felüli exportárúval fedezi az új kemence beruházási költségét. a salgótarjáni üvegesek vállalták a feltételeket, sőt szombatra teljesítették az éves exportterven felüli kétmillió forint értékű ármegrendelést is a külkereskedelmi vállalat részére. ugyanakkor a belga cég szakembere szombaton adta át az automatikus szabályzókkal ellátott elektromos beégető kemencét, amelyet azonnal munkába is állítottak az új üzemszabványban. az első néhányórás próbaüzem után megállapították, hogy a cég szavatolásának megfelelően az eddigi gázzal fűtött égető kemencénél kétszeresére, összesen hat-hétszáz festett üvegáru fut át óránként az új beégető kemencén, selejt pedig csak ezrelekben mérhető a régebbivel szemben. /mt1/

-. -

bb 75. nádtörmelékkel trágyázott szőlőskertek - borászati szakemberek tanácskozása balatonfüreden

vid ká/gk szb ká

1962. december 15.

az öt éves tervben veszprém megye történelmi borvidékein háromezerkétszáz hold szőlőt telepítenek. a rekonstrukciós terv első évének eredményeit szombaton balatonfüreden értékelték a badacsonyi, balatonfüredi és somlói borvidékek vezető szakemberei. idén a tavaszi telepítésekhez 625 holdat készítettek elő, ebből több mint 300 hold a tapolcai járás területére, a badacsony környékére esik. a telepítésekhez szükséges oltványokat a termelősövetkezetek és állami gazdaságok helyben állítják elő. így tökéletesebb az oltvány eredése, mert az iskolázás alatt már alkalmazkodott a helyi természeti adottságokhoz.

a tanácskozáson sok szó esett a talajerőpótlás szükségességéről. elhatározták, hogy a jövőben a badacsonyi tapasztalatok alapján a nádtörmelék is felhasználják a trágyázásra, mintegy 300 holdon, ugyanakkor tőzegtelepeket tárnak fel balatonederics környékén. /mt1/

-. -

17.00/n

-47-

MB

bb 76. újjáválasztották a szakszervezetek csongrád megyei tanácsát

vid tm-lm cz

1962. december 15.

a csongrád megyei szakszervezeteknek mintegy 150 képviselője szombaton szegeden a hungária szálló nagytermében küldött-közgyűlést tartott, amelyen újjáválasztották a szakszervezetek csongrád megyei tanácsát és számvizsgáló bizottságát. résztvett a gyűlésen tóth anna, a szot elnökségének tagja és siklós jános, az mszmp csongrád megyei bizottságának titkára is.

a szakszervezetek csongrád megyei tanácsa és számvizsgáló bizottsága elmúlt négy évi munkájának eredményeit juhász józsef, az szmt vezető titkára ismertette a gyűlés részvevőivel. egyebek között megállapítja a beszámoló, hogy csak ebben az évben 78 000-ről 95 000-re emelkedett a megyében a szervezett dolgozók száma. az év első felében több mint hatvanezren vettek részt termelési tanácskozásokon, s ezeken mintegy hétezeren tettek javaslatot elsősorban a műszaki színvonal emelésére, a termelési eredmények javítására.

a beszámoló és a felszólalások után megválasztották az szmt 49 tagját és számvizsgáló bizottságát. a szakszervezetek csongrád megyei tanácsának vezető titkárává ismét juhász józsefet választották./mti/

--

bb 77. tíz nyugdíjba vonuló munkatársukat bucsuztatták szombaton a balassagyarmati vasutasok

vid tm-lm c

1962. december 15.

szombaton délután kedves Ünnepséget rendeztek balassagyarmaton a máv szakszervezeti székházában. tíz nyugdíjba vonuló munkatársukat bucsuztatták a palócs- város vasutas dolgozói. bódi pál vonatvezető, török boldizsár málházó, gáspár jános fékező, pozsonyi pál árukezelő és a többiek általában 35-40 éves szolgálati idő után léptek le most már véglegesen a vasuti szerelvényről. somogyvári lajos állomásfőnök méltatta munkásságukat. gáspár jános fékező 35 éves szolgálati idő után kezdte meg nyugdíjas éveit. szolgálati ideje alatt mintegy kétmillió kilométert utazott, s mint ahogy tréfásan megjegyezték róla, képzeletbeli vonatán ötvenötszer kerülhetne volna meg földünket az egyenlítő tájkán.

az ünnepségen a vasutas kollektíva tagjai kedves ajándékokkal lepték meg nyugalomba vonuló munkatársaikat./mti/

--

17.34/n

-48-

KL

bb 78. közlekedési balesetek

i bc/gg-lm sr

1962. december 15.

a 8. kerületi üllői ut 102 számú ház előtt, nem a kijelölt helyen ment át a tulsó oldalra németh miklós, 33 éves budapesti lakos: az ab 31-14 rendszámú személygépkocsi elütötte, súlyos sérüléssel az 1. számú sebészeti klinikára szállították a mentők.

az 1. kerület mészáros utc a 5-7 számú ház előtt horváth győző gépészmérnök az általa vezetett cf 12-41 rendszámú személygépkocsival - mert nem aita meg az elsőbbséget - összeütközött az a 01-44 rendszámú személygépkocsival. horváth győző könnyebben megsérült./mti/

--

bb 79. kétnapos vidéki előadássorozattal zárja idei szerepléseit a kisz központi művészegyüttese

t áe/sze szb fm

1962. december 15.

a kisz hatszoros vit-dijas központi művészegyüttese szombaton kétnapos vidéki turnéra indult. az együttes ezzel az előadássorozattal zárja idei szerepléseit. a központi énekkar, tánckar és rajkózenekar szombaton este nagyszabású műsorral mutatkozott be a nagykovácsi-arany jános művelődési házban. ugyanakkor abonyban az irodalmi csoport, a harmonika-zenekar és a pantomim-együttes vidám műsoros esten szórakoztattaa nagyszámú érdeklődőt. vasárnap az abonyi műsort nagykovácsön, a nagykovácsit pedig abonyban ismétlik meg. az együttes szimfonikus zenekara is nagykovácsra látogat vasárnap és hangversenyműsorukban fellép olga parhomenko, a hazánkban tartózkodó szovjet hegedűművész is.

az előadássorozatot tapasztalatgyűjtésre is felhasználják a vendéglátók. a művészegyüttes vezetői, valamint nagykovács és a környező községek kulturális életének vezetői megbeszélést tartanak, hogy ennek tanulságait hasznosíthassák a falusi kulturális munkában. /mti/

--

18.15/n

-49-

KL

bb 80. száz éves a debreceni kefegyár

vid gk szb

1962. december 15.

az 1862-ben alakult debreceni kefegyár szombaton este tartotta fennállásának századik évfordulója alkalmából jubileumi ünnepségét. ez a debreceni üzem száz esztendő alatt sokszor hívta fel magára a figyelmet a tőkés rend elleni sztrájkjaival, tüntetéseivel. 1904-ben például a kefegyári munkások indították el azt az egész városra kiterjedő sztrájkharcot, amelynek eredménye lett, hogy az üzemben a napi 12 órás munkaidőt 10 órára csökkentették. a gyár az 1948-ban bekövetkezett államosítása óta fejlesztette gyártmányait. az üzem a felszabadulás előtt csak 12 országba szállította termékeit, most ötvenkét országba exportálnak.

a jubileumi ünnepségre debrecenbe érkezett londonból a debreceni üzem legnagyobb nyugati üzlettársa: george miller. az angol üzletember megtekintette az üzemet, résztvett az ünnepségen és találkozott az üzem munkásaival.

a száz éves üzemről juhász istván igazgató tartott jubileumi megemlékezést. az ünnepségen csaknem száz dolgozót jutalmaztak meg jó munkájáért. /mti/

--

bb 81. szakszervezeti küldöttközgyűlés debrecenben

vid gk szb

1962. december 15.

a szakszervezetek hajdu-bihar megyei tanácsa szombaton tartotta debrecenben megyei küldöttközgyűlését. százötven küldött és meghívott előtt bartha árpádné, a szakszervezetek hajdu-bihar megyei tanácsának vezető titkára számolt be az elmúlt időszak munkájáról. többek között elmondotta, hogy jelenleg 1772 brigád 14.817 taggal küzd a szocialista címért, s 414 brigád már el is nyerte. 1961-ben 3.490 újítást adtak be a dolgozók, ebből több mint másfélezret elfogadtak, de a bevezetett újítások száma csak 1.367 volt, mégis az ebből adódó népgazdasági megtakarítás értéke meghaladta a 17 millió forintot. beszélt arról is, hogy hajdu-bihar megyében az üzemi munkások segítik a termelészövetkezetek erősödését. szakmunkások és szakemberek mentek a tsz-ekbe, így traktorosok, technikusok és agrármérnökök - akik korábban üzemben, vagy vállalatnál dolgoztak. bejelentette, hogy több üzemben megalakították a nyugdíjelőkészítő bizottságokat, amelyek sok utánajárástól kimélik meg a nyugdíjba menő dolgozót. a munkavédelemről szólva közölte: 2.500 munkavédelmi ór van debrecenben és a megyében. elmondotta azt is, hogy a szakszervezeti munka új stílusának megfelelően az elmúlt évben a megye 76 községében hozták létre a szakmaközi bizottságokat.

a küldöttgyűlés vitájában számos hozzászólás hangzott el, majd újjáválasztották a szakszervezetek hajdu-bihar megyei tanácsát. a 11 tagú elnökség elnöke dr. bocskor józsef lett. vezető titkárnak ismét bartha árpádnét választották. /mti/

--

19.02/n

-50-

a debreceni és hajdusági üzemekben

Handwritten signature

bb 82. szombaton este új művelődési házat avattak csécsén

vid gk-lm cz

1962. december 15.

454 000 forintos költségvetéssel tavaly kezdték meg az új művelődési otthon építését a nógrád megyei csécsén. ez a csaknem 1400 főt számláló kisközség két évvel ezelőtt kapott villanyt, s a községi tanács a termelészövetkezeti parasztcsaládok sürgetésére határozta el a művelődési ház építését. a községfejlesztési alapnak csaknem teljes összegét erre az egy beruházásra összpontosították, s a községbeliek is mintegy 25 000 forint értékű társadalmi munkával segítették az építést. új művelődési házuk avatását szombaton este tartották a csécséiek. résztvett az avató ünnepségen és hosszasan elbeszélgetett a helybeli madách termelészövetkezet dolgozó parasztjaival dr. beresztőczy miklós, az országgyűlés alelnöke is.

az új művelődési házat a nagy proletárköltőről, józsef attiláról nevezték el. /mti/

--

bb 83. időjárásjelentés

gk-lm -cz

1962. december 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. december 15-én, szombaton 19 órakor:

szeles idő, havazások, esők

várható időjárás vasárnap estig:

gyors egymásutánban következő felhőátvonulások. újabb havazások és esők. élénk, időnként erős délnyugati, később északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap plusz 1- plusz 4 fok között. /mti/

--

bb 84. kodály-hangverseny debrecenben

vid gk-lm cz

1962. december 15.

szombat este debrecenben kodály zoltán 80. születésnapja alkalmából hangversenyt rendeztek a nagy zeneszerzőről elnevezett debreceni zeneművészeti szakiskola hangversenyteremben. a műsor első részében kodály-műveket mutattak be, a második részben kodály-tanítványok szerzeményeit adták elő. a műsorban a kisz központi művészegyüttes egyetemi énekkara tóth béla, a debreceni kodály-kórus gulyás györgy vezényletével szerepelt, ezenkívül közreműködött a zeneművészeti szakiskola zenekara. /mti/

--

19.05/n

-51-

Handwritten signature

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 80. számú hírlünk /száz éves.../

második bek. második sorában a szöveg helyesen:
...nyugati üzletfele: George Miller.

..-

bb 85. felavatták rákoskeresztúr új művelődési házát

t hi/gk-lm -c

1962. december 15.

Szombat este, nagyszabású ünnepség keretében felavatták rákoskeresztúr új kulturális intézményét, a csaknem kilencmillió költséggel épült dózsa művelődési házát. Veres Józsefnek, a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elnökének ünnepi beszéde után neves fővárosi művészek és a művelődési ház együttese adtak színvonalas műsort./mti/

..-

bb 86. hóekék, szórókocsik - budán a jégpáncéllal bevont utakon - rövidebb- hosszabb időre néhány autóbusszvonalon megbénult a forgalom - hóvihár zirc környékén

ö hibj/gk-lm -cz

1962. december 16.

Szombaton délután három óra körül szállingózni kezdett Budapesten a hó és nemsokára valóságos hózivatar zúdult a fővárosra. Rövid idő alatt „fehérbe öltözött” Budapest, különösen annak budai része, ahol az esti órákban már több- centis volt a hóréteg.

A fővárosi köztisztasági hivatal azonnal „riasztotta” dolgozóit, és a gépkocsivezetőket, amint az első jelzés megérkezett arról, hogy síkossá váltak a budai hegyvidéki utak, 15 szórókocsi indult a budai hegyvidékre. Később 23 különleges, a párcentis hóréteg takarítására is alkalmas hóeke látott munkához. A fővárosi köztisztasági hivatal még az esti órákban intézkedett, hogy szombat estéről vasárnap reggelre virradó éjjel körülbelül 40 tefu teherautó is bekapcsolódjék a budai hegyvidéken a salak- illetve a homokszórásba. Szombaton a késő esti órákban már rendkívüli hó munkásokat is felvettek, hogy a nedves havat elsősorban a hidakon és az utkeresztve- déseken takarítsák.

/folyt. köv./

20.40/lm

- 52 -

bb 86. /hóekék, szórókocsik...folyt./-Lm

A fővárosi autóbusszüzem tájékoztatása szerint szombat este a 28-as, 27-es, 49-es és a h-járatot rövidebb-hosszabb időre kénytelenek voltak leállítani. Négy-öt járat rövidített útvonalon közlekedett. A menetrend előírásait természetesen az autóbusszvezetők nem tudták betartani, mert a nedves hóval fedett utakon csuszta a kocsik. A végállomásokon a forgalmi irányítók figyelmeztették a gépkocsivezetőket, hogy elsősorban a biztonság közlekedést tartsák szem előtt. A fővárosi autóbusszüzem állandó kapcsolatot tart fenn a fővárosi köztisztasági hivattal, s tájékoztatja, hogy mely útvonalak síkosak, hol kell legsürgősebben szórni az uttestet.

A közlekedés- és postaügyi minisztérium arról adott hírt, hogy szombaton a délutáni órákban a Dunántúlon - különösen veszprém megyében, Zirc környékén - igen erősen havazott és néhány mellékút már járhatatlan. Részletes jelentések még nem érkeztek./mti/

- v é g e -

e

20.55/n

-53-

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 80. számú hírünk /száz éves.../

második bek. második sorában a szöveg helyesen:
...nyugati üzletfele: george miller.

..-

bb 85. felavatták rákoskeresztur új művelődési házát

t ni/gk-lm -c

1962. december 15.

Szombat este, nagyszabású ünnepség keretében felavatták rákoskeresztur új kulturális intézményét, a csaknem kilencmillió költséggel épült dózsa művelődési házát. Veres Józsefnek, a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága elnökének ünnepi beszéde után neves fővárosi művészek és a művelődési ház együttese adtak színvonalas műsort./mti/

..-

bb 86. hóekék, szórókocsik - budán a jégpáncéllal bevont utakon - rövidebb- hosszabb időre néhány autóbuszvonalon megbénult a forgalom - hóvihar zirc környékén

ö hibj/gk-lm -cz

1962. december 16.

Szombaton délután három óra körül szállingózni kezdett budapestben a hó és nemsokára valóságos hózivatar zúdult a fővárosra. Rövid idő alatt „fehérbe öltözött”, Budapest, különösen annak budai része, ahol az esti órákban már többcentis volt a hóréteg.

A fővárosi köztisztasági hivatal azonnal „riasztotta”, dolgozóit, és a gépkocsivezetőket. Amint az első jelzés megérkezett arról, hogy sikossá váltak a budai hegyvidéki utak, 15 szórókocsi indult a budai hegyvidékre. Később 23 különleges, a párcentis hóréteg takarítására is alkalmas hóeke látott munkához. A fővárosi köztisztasági hivatal még az esti órákban intézkedett, hogy szombat estéről vasárnap reggelre virradó éjjel körülbelül 40 tefu teherautó is bekapcsolódjék a budai hegyvidéken a salak- illetve a homokszórásba. Szombaton a késő esti órákban már rendkívüli hó munkásokat is felvettek, hogy a nedves havat elsősorban a hidakon és az utkeresztvezdéseken takarítsák.

/folyt. köv./

20.40/lm

- 52 -

bb 86. /hóekék, szórókocsik...folyt./-lm

A fővárosi autóbuszüzem tájékoztatása szerint szombat este a 28-as, 27-es, 49-es és a h-járatot rövidebb-hosszabb időre kénytelenek voltak leállítani. Négy-öt járat rövidített útvonalon közlekedett. A menetrend előírásait természetesen az autóbuszvezetők nem tudták betartani, mert a nedves hóval fedett utakon csuszta a kocsik. A végállomásokon a forgalmi irányítók figyelmeztették a gépkocsivezetőket, hogy elsősorban a biztonságos közlekedést tartásák szem előtt. A fővárosi autóbuszüzem állandó kapcsolatot tart fenn a fővárosi köztisztasági hivattal, s tájékoztatja, hogy mely útvonalak sikosak, hol kell legsürgősebben szórni az uttestet.

A közlekedés- és postaügyi minisztérium arról adott hírt, hogy szombaton a délutáni órákban a dunántúlon - különösen veszprém megyében, zirc környékén - igen erősen havazott és néhány mellékut már járhatatlan. Részletes jelentések még nem érkeztek./mti/

- v é g e -

↓

20.55/n

-53-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Rendszer, Budapest, U. Péter utca 117. Telefon: 148-420, 359-500

A szerkesztést és kiadását a vezérigazgató feladta.

1962. december 16.

bb 1. margot fontayne távirata az operaházhoz

gk szb sr

1962. december 16.

margot fontayne, a világhírű táncosnő szombaton táviratot intézett a budapesti állami operaházhoz. fontayn beszámol arról, hogy róna viktor angolai és amerikai szereplése nagy visszhangot keltett, mindketten jelentős sikert arattak. „köszönetet mondok a budapesti operaháznak azért, hogy róna viktor vendégszereplését lehetővé tette, benne kitűnő partnert ismertem meg,, - írja margot fontayne.

x x x

január elsején, új év napján az operaház kivételesen délután 4 órakor kezdi előadását. csajkovszkij diótörő című balettje kerül színre az év első előadásaként. /mti/

--

bb 2. ötezer nyul a hajdusági vadászok hálójában

vid j szb ká

1962. december 16.

a hajdusági vadásztársaságok tagjai minden esztendőben nagy számú élő nyulat és fácánt fognak be továbbtenyésztésre. december elején kezdték meg hajduböszörmény, hajdusoboszló, csökmő és bojt határában a nagy hálókat kifeszítését - igen jó eredménnyel. eddig több mint 5.000 élő nyulag fogtak be.

a téli hónapokban különös gonddal óvják és etetik a vadőrök az alföldi erdőkben egyre jobban elszaporodó nagyvadakat. legalább 1.000 őz téli takarmányozásáról gondoskodnak a felállított etetőekben. /mti/

--

bb 3. elnyühetetlen cipőtalp - kétszeres a szegedi cipőgyárban készült cipőtálpak tartóssága.

vid te szb szf

1962. december 16.

a szegedi cipőgyár dolgozói teljesítették idei tervüket: több mint 400.000 pár női divatcipőt gyártottak hazai szükségletre és exportra. kiemelkedő eredményt értek el a minőségjavításban. az elmúlt két hónapban készült lábbelik például szinte elnyühetetlenek. a ragasztott cipőtálpakat még a szilárdságvizsgáló szakítógépek is nehezen tudják eltávolítani. a minőségellenőrző intézetben rendszeresen megvizsgált szegedi cipők talpának leszakításához négyzetcentiméterenként a szabvány szerinti 2.5 kiló helyett 5 kilónak megfelelő húzóerő szükséges. a kitűnő eredményt a ragasztási technológiai fegyelem megtartásával, a ragasztott talpfelület gondos megmunkálásával, portalanításával, a gyorsragasztó anyag helyes alkalmazásával érték el. /mti/

9.40/ü lm

--

le